Ἔτος Δ' Κυδωνίαι τῇ 1 Δεκεμβρίου 1911 Ἀριθ. 5

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ
ΔΗΜ. Η. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ἐν τῷ τυπογραφείῳ
Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διάφοροι ἐκφάνσεις τοῦ Μυθιστορήματος — *Μιχ. Λουβάρεως* δ.φ.
Τὸ Σύγχρονον ἰδεώδες τῶν λαῶν — *Ἀλ. Κολυφέτη* δ. φ.
Ἀπὸ τὴν Ζωήν — *Στ. Γ. Σπεράντζα*
Δημητριακοὶ καρποί — *Εὐαγγ. Σαρίκα*
Ἀλληγορία (ποίημα) — *Αἴμονος*
Ἡ Μαύρη Καρδιά (Διήγημα) — *Βάσου Ἀλιστράτου*
Ἡ κάρτα (ποίημα) — *Αλ. Ι. Γαλανοῦ*
Τὸ νερὸ τοῦ Φασσουλᾶ (ποίημα) — *Μ. Τσακύρογλου*
Ρεμβασμὸς — Δίδος *Οὐρανίας Κ. Σάλτα*
Τὰ Χρυσάνθεμα (ποίημα) — » *Μαρίας Ε. Ζάμπα*
Ὁ ἴσκιος τοῦ Γεώργου (Διήγημα) — *Ὀδυσσέως Χριστοδούλου*
Κυδωνιατικὴ Ζωή
Σκόρπια λόγια
Βιβλία καὶ Περιοδικά

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τὸ ἄκρον τοῦ Σεραΐου ἐν Κων)πόλει
Ἄποψις παραθαλασσία Κορδελιοῦ
Νησὶς ἁγίου Ἰωάννου

Τύποις ὁ "Ἥλιος" Μεγάλη Ἀγορὰ (Βεζεστένι) *Κυδωνίαι*

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Κυδωνίαις	Μετ. 2 1)2
Ἐν τοῖς χωρίοις	» 3
Ἐν τῷ Κράτει	» 3
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ.	15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Κατ' ἀποκοπήν

ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Ὁδὸς Παλαιὰ ψαρᾶδικα Νο 8 — Δίοδος Σιναΐτικο Νο 6 καὶ 7 δίοδος Κλειδαρᾶ Νο 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς Νο 26.

ΣΜΥΡΝΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ ΔΙ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΧΡΕΙΩΔΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΙΣ ΦΕΙΓΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΦΡΙΤΖ Ι. ΜΡΑΖ

ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Ἀναλαμβάνει τὴν φωτογράφησιν παντὸς εἴδους φωτογραφιῶν ἀπὸ τοῦ μικροτέρου μεγέθους μέχρι τοῦ φυσικοῦ.

ΠΡΟΣΟΧΗ !!!!

Ἐὰν δὲν ἀγοράσετε κασμίρια, καπέλλα, ὑποκάμισα, κολλάρα, γραβάτες, γαλότζες, ὀμβρέλες καὶ κασκέτα, = ΚΟΥΡΑΧΑΝΗ μὲ ἄφθαστον Εὐρωπαϊκὸν Γοῦστο θὰ ΜΕΤΑΝΟΗΣΕΤΕ

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤαι
ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ
ΔΗΜΗΤΡ. Η. ΦΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ
"Ο ΗΛΙΟΣ,,

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Ε. φ.

ΜΙΧΑΗΛ ΛΟΥΒΑΡΕΩΣ Δ.Φ.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ γ'

Κανόνες τῆς γνησίας μυθιστορικῆς τέχνης.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων συνάγεται ὅτι ἑκάστος τῶν τριῶν θεμελιωδῶν ἀρετῶν παντὸς ἀγαθοῦ μυθιστορήματος * ἤτοι Α' τῆς ἐπικῆς πλοκῆς τῆς ἐν τῇ ὑποθέσει αὐτοῦ Β' τῆς ἐναργείας τῶν περιγραφῶν καὶ Γ' τῆς διαρκοῦς συγκρατήσεως τῆς προσοχῆς τοῦ ἀναγνώστου, ἐπάρχει καὶ τετάρτη ἐπίσης σπουδαία καὶ ἀναγκαία τοιαύτη ἡ ἐπιχείρησις τοῦ μυθιστοριογράφου σεβομένου τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ νὰ πλέκῃ τοὺς ἥρωάς του καλλιτέχνης καὶ ὀδήποτε χειροτέχνης τῆς πραγματικότητος, διότι μόνον οὕτω θὰ ἀναπτύξῃ καὶ θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἀναγνώστην.

Πράγματι ἡ ἀνιπαρόστασις ἀγαθῶν συναισθημάτων ὅσον δήποτε ἰδανική καὶ ἂν εἶναι, κενὸς καὶ ὁ τελικὸς θρίαμβος καὶ ἡ ἐπιβράβευσις τῆς ἀρετῆς ἱκανοποιεῖ καὶ ἀναπαύει τὸν ἀναγνώστην συναισθανόμενον ὅτι τὸ καθῆκον ἐπὶ τέλους ὑπερνικᾷ τὴν δυστυχίαν καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀναμείβεται· οὗτος καθίσταται οἱονεὶ ἡγεμονικὸς ὡς ἀπὸ ἡθικοῦ λυτροῦ ἐξερχόμενος, ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ἡ ἀπιθανότης ἔχει συγχωρηθῆ κατά τι καίτοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πραγματικότητα ** μολονότι οὔτε οἱ ὡραῖοι ἐκεῖνοι "χαρακτῆρες οὔτε τὰ ἁγνὰ συναισθήματα εἶνε "τοῦ κόσμου τούτου, ἐν τούτοις τεῦτα καίτοι "ἀπίθανα δὲν εἶνε ἧμος ψευδῆ, διότι ἀπεικονί"ζει τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου ὡς θὰ ἦτο οὗτος "ἂν τι ἀπὸ τοῦ βίου καὶ τοῦ κόσμου προσκόμματα δὲν ἠνώχλουν ἀπαύστως καὶ δὲν ἀπεκλήρουν τὴν ψυχήν του" *** Δυστυχῶς ὅμως τὸν ἀπαραίτητον τοῦτον τῆς μυθιστορικῆς τέχνης κανόνα δὲν τηροῦσι πάντες οἱ μύσται αὐτῆς· ὑπάρχουσι καὶ μυθιστορήματα ἐρῶντα τὴν ὀλεθρίαν ἀπαίτησιν νὰ ἐγγράψωσι τὸ αἰσχρὸν μᾶλλον ἢ τὸ κάλλος τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ νὰ ἐπιβραβεύσωσιν, εἰ δυνατόν, τὴν κακίαν ἀντὶ τῆς ἀρετῆς. Τοῦτο συνήθως συμβαίνει εἰς χρόνους, κατ' οὓς ἡ κανονικὴ διαφθορὰ συστηματοποιεῖται μεταβαίνουσα ἀπὸ τῆς καρδίας εἰς τὸν νοῦν καὶ δι' ἀνθρώπινα πάθη ἀπὸ παρεφορῶν τῶν αἰσθήσεων μεταβάλλεται εἰς διδασκαλίας (Σ. Μ. Γ. Β' 376). Τοιουτοτρόπως τὸ ἔγκλημα περιβάλλεται ἐπιβλητικὸν μεγαλεῖον καὶ θέλγητρον, οἱ δὲ πατεινοὶ καὶ ἠθικῶς ἐκφυλοι τύποι μεταχειρίζονται εἰς μυθιστορικοὺς ἥρωας ἐκφυλίστας κυνικοὺς καὶ πεπορωμένους, ὥστε κινδυνεύουσιν οὗτοι νὰ διασαλεύσωσι τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν καὶ νὰ κατατλήξωσι τοὺς ἀπλουστέρους ἐκλαμβάνοντας τὴν θρησκεύτικὴ ὡς ἰκετεύτικα. Διότι τὸ ἠμαθὲς καὶ ἀνόητον πλῆθος πιστεύει ὡς ἀληθῆ τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐκτυλισσόμενα καὶ προσπαθεῖ φυσικῶς νὰ μιμηθῇ τὰ φαῦλα ἔκεινα καὶ ἀπίθανα ὄντα, ἅτινα ὁ μυθιστοριογράφος εἰκονίζει ὡς ἔκτακτα καὶ μεγάλα.

Ὡς συνήθης αἰτιολογία τῶν ἐπιβλαβῶν τούτων ἀναγνωσμάτων εἶνε τὸ ὅτι ταῦτα ἐμπνέονται ἐκ πραγματικῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ συμβαίνοντα καὶ οἱ τούτων συγγραφεῖς ἐνισχυνόμενοι λέγοντες ὅτι ἀποτελοῦσι τὴν **πραγματικὴν** τῆς μυθιστοριογραφίας σχολήν. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος εἶνε σοφιστικὸς διότι προορισμὸς τῆς μυθιστορίας δὲν εἶνε νὰ ἐπιδείξῃ ἅπαν μόνον πρὸς ἀκαθαρσίας ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ νὰ κινήσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀναγνώστου ἀναπτύσσουσα τὸν ἀνήγυρον καὶ ἀσυστόλως ἀποκαλύπτουσα τὰ ἐνιαχοῦ ἴσως λανθάνοντα κοινωνικὰ σκάνδαλα, ἀλλὰ νὰ συγκινήσῃ τὸν ἀναγνώστην διὰ τῆς φαντασικῆς ἀφηγήσεως ἤθων παθημάτων καὶ

Σημ. * = Πλάτ. Φαίδρ. Β' 401 καὶ ἑξῆς.
** = Σκαρ., Γαφ. Β' σελ. 212.

νὰ ψυχαγωγήσῃ αὐτὸν διὰ τῆς συγκεκραμένης ἀναμίξεως τοῦ τερατωδοῦς μετὰ τοῦ ὠφελίμου. Καθήκον λοιπὸν ἀπορρίπτον πᾶσης μυθιστορίας εἶναι νὰ μὴ παρασύρῃ τὴν εἰκόνα τοῦ πάθους, ἤτοι ἀλαθηστάριον αὐτοῦ τοῦ παθοῦς, διότι οὕτω παρεμπίπτει εἰς ὑπερβολὴν καὶ σοφιστείαν ἢ δὲ ἐμπαιζομένη τέρψις μετεβάλλετο εἰς διηλητήριον. Ὁ μυθιστοριογράφος μᾶλλον θὰ βλάψῃ τοὺς περὶ αὐτὸν πορεύθη θὰ ὠφελήσῃ, ἀπόντων ἐκ τῶν κοινωνικῶν πηλὸν εἰσελθόν καὶ ἐν τούτῳ ἐπὶ μικρὸν διατρίψας ἐξέχεται εἶτα μεταβάλλει τὴν κακοσμίαν τῶν ἐκ αὐτοῦ ἐπικαλεμένων κοινωνικῶν σπίλων. Οὐδεὶς ἔσται καὶ ὁ μᾶλλον τεθωρακισμένος κατὰ τῆς βλαβερᾶς ἐπιδράσεως, ἂν ἀρξῃ ἢ ἐν τινι ἔργῳ πορνοῦ μυῶν τοῦ Γάλλου συγγραφέως Μ. Ζολά, δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἠθικῶς μεμολυσμένης καὶ ἀπεπνιγμένης ἀτμοσφαίρας, ἐξ ἧς ὁ συγγραφεὺς οὗτος τῆς **πραγματικῆς** σχολῆς ἀρέσκεται νὰ ὁδηγῇ τοὺς ἀναγνώστας του. Ἐνταῦθα ἐγκαίνιον τὸ καλῶν τὸ δυνάμενον νὰ πρόκυψῃ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοιούτων βιβλίων. Διὰ τῶν πνευματικῶν γεωμάτων τοῦ μεμουσωμένων καὶ εὐφυεστάτου τούτου τεχνίτου τοῦ νεωτέρου μυθιστορήματος ὅστις, τὰ χαρίσματα του ταῦτα ἐπὶ κακῷ μεταχειρίσθη διὰ τοῦ γαργαλιστικοῦ σκανδάλου τὸν τέρπεσθαι πλουτίσμαν προτιθέμενος, ὑπάρχει φόβος μήπως ἐκφυλισθῶσιν οἱ μόνον ἀρετὰς νεανίδες ἢ ἡρωϊκὰ μειρακιόν ἀλλὰ καὶ ἄνδρες σεβαστοί. « Εἶνε ἀδύνατον νὰ φανταστῇ τις, « λέγει περὶ τοῦ Μ. Ζολὰ ὁ Γάλλος κριτικὸς « Brunetière ἐν τινι ἄρθρῳ τῆς ἐπιθεωρήσεως « τῶν δύο κόσμων (τόμος 8ος σελ. 704 καὶ ἑξῆς) « πρωτοφανεῖς εὐφυΐαν καὶ ποικιλίαν ἐν τῇ « ἐκλογῇ τινων ἐκ τῶν ὑποθέσεων αὐτοῦ, πρόσοψιν ἀγίνων καὶ μυσαρότητα ἐν τῇ ἀσυμμίξει τῶν χαρακτήρων, πρωτοφανεῖς τέλος κτηνωδίας καὶ κενοσμίας εἰς τὸ ἔργον του εἶνε τοσοῦτον μᾶλλον ἀνεκτὸν καθ' ὅσον ὁ Ζολὰ εἶνε συγγραφεὺς εὐφυής, ἀφιερωσεν εἰς τὰς παρατηρήσεις του ἀπαρίθμητον κόπον καὶ τὸ σπουδαιότερον κέκτηται σπανδαίας ἰδιότητας ἐφευρετικότητος καὶ δυνάμεως. Δυστυχῶς δὲν βλέπει ὅτι ὁ κατήφορος εἰς ἣν ὁδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὴν παρεγγύν τεράτων, τῶν ἀπίων ἢ θὰ ἐκπλήττει « μὲν καὶ ἀφαρπάζει πρὸς στιγμὴν, ἀλλ' ἀπίνει « ἀφίνουν εἶτα εἰς τὸ πνεῦμα τὴν ντύτοσιν « μεγάλου πολλάκις ἀνωφελοῦς ἐρεθισμοῦ. » Ἐκ τῶν εἰρημένων συμπεραίνομεν ὅτι ἀρετὴ καὶ μέγιστον πρόσον τοῦ καλοῦ μυθιστορήματος δὲν νὰ εἶνε ἡ ἐν αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους διήκουσα ἠθικὴ παθυνήτης τῶν χαρακτήρων καὶ ἀνωμαλιῶν ἢ ἀπολλύνουσα πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ κακόν. * Ἂν μυθιστοριογράφος τις ποιῇ τὴν παραβῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην, κολλίσιον δὲ ἐκείνη τὴν γραμμὴ τοῦ καὶ μίαν ἀκρὰν νὰ συντρίψῃ τὴν γραμμὴν, ἢν κρατεῖ εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοῦτο διότι ἐκ πάντων τῶν ἄλλων λογοτεχνικῶν εἰδῶν τὸ μυθιστόρημα, ἂν εἰσχωρήσῃ καὶ ποδηγετῇ τὴν κακίαν, εἶνε τὸ μᾶλλον ἐπιβλαβὲς καὶ ἐπόδυνον.

Σημ. * Σ. Μ. Γερ. Β' σελ. 69.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ δ'

Διαίρεσις τοῦ μυθιστορήματος

Ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἐξετάσαμεν τὴν οὐσίαν τοῦ μυθιστορήματος καὶ εἴδομεν τί οἱ ἐλόπτες φρονοῦσι περὶ τῶν ἀρετῶν ἢ ἐλαττωμάτων τοῦ ἱστορικοῦ τούτου λογοτεχνικοῦ προϊόντος. Ἤδη προσθέτομέν τινα περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ποικιλιῶν, εἰς ἃς διαιρεῖται.

Τὸ πρῶτον καὶ ἀπουσιωτέρον εἶδος τῶν μυθιστορημάτων εἶνε τὸ ἐρωτικόν, διότι τὸ κατ' ἐξοχὴν στοιχεῖον καὶ ἡ ψυχὴ παντὸς σχεδὸν μυθιστορήματος εἶνε ὁ ἔρως. Ὁ γνήσιος μυθιστοριογράφος ἀκριβέστατος πιστεύει εἰς τὴν ἐνεργετικὴν ἐπίδρασιν καὶ τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἔρωτος νομίζων ὅτι οὗτος ἀναζωογονεῖ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα διὰ νέου ἀναπαυστικοῦ ὑγροῦ καὶ ὅτι ὁ ἄνευ ἔρωτος ἄνθρωπος ἔχει σχεδὸν παρελυτικὴν τὴν ψυχήν, ἀφ' οὗ δὲν αἰσθάνεται οὐδὲ τὸ ἥμισυ τῶν πραγμάτων, ἃ δύναται νὰ αἰσθανθῇ ἄνθρωπος ἐρῶν. * Ἐὰν περὶ ἔρωτος ταύτην γνώμην εἶχον πάντες οἱ μυθιστοριογράφοι οἱ ἐν παντὶ αἰῶνι δυσκρίθητοι, οἵτινες ἐγκωμίασαν τὸν κάλλιστον καὶ ἱερωτάτου καὶ ἰδιωτικοῦ τὴν κατὰ Δόφνιν καὶ Χλόην ** ὁ ἔρως ἠρξεν ἀρχὴ καὶ θὰ ἄρχῃ ἐν ἅπαν ὑπάρχει κόλλος καὶ βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοί, ὁ δὲ Διδόσκαλος ὁ ζῶν ἐν μέσῳ τῆς διεφθαρμένης Ρωμαϊκῆς κοινωνίας ὑπὲρ τῶν ἐρωτῶν ἀπολογούμενος λέγει « οὐ καὶ ἐρῶν κόσμος ἄλλο τὸ μὴ ἐρῶν» εἰ γὰρ, ἀπὸ τοῦ ὁρᾶν τὸ ἐρᾶν ἐνεβάλ τὸ μὴ ἐρῶντες « Ἐπίσης ὁ θεῖος Πλάτων ὁ κάλλιστα ποιήσας ἰδίαν ὑπερφυῶς ἐξιδανικεύσας ἐν τῷ συμποσίῳ αὐτοῦ φιλοσόφων περὶ ἔρωτος θεωρεῖ αὐτὸν ὡς ὁρμὴν πρὸς ἀθανασίαν « ἐπειδὰ « φῆς τὸν αὐτὸν λόγον ἐκείνῳ ἡ θνητὴ φύσις « ζητεῖ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀεί τε εἶναι καὶ ἀθάνατος » (Πλάτωνος Συμπο. 207 D) ἐν δὲ τῷ Φαίδρῳ παριστᾷ τὸν ἔρωτα ὡς σπουδὴν πρὸς τὸ ἄρχοντα κόλλος. Ὁ μέγας οὗτος φιλόσοφος ἀφίκετο ἐν τοῦ ἔρωτος πόσας τὰς ποικίλας ἰδιότητας, δι' ὧν ἔστι ἄρχαιος καὶ ὁ νεώτερος κόσμος ἐπεφάθη νὰ περιεκδυσῇ αὐτόν. Δὲν ἐνίοτε ὁ Πλάτων ὡς ἔρωτα τὸν ἀνωλεθρικὸν καὶ φιλοῦν τῆς ποιδίμου Ἀφροδίτης ἢν ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπουρανίον καὶ ἐπίλοιπον τῶν νεωτέρων χρόνων δὲν ἐμπεσόθη οὕτω, τὸν ἔρωτα ἐνδεδιμένον κηφῆ ἢν τοῦ ἀδὲ ἐπιβεβαιωμένον τὴν κόμην ἢ διάπτυξις κρυπτόνται καὶ μεσῶν ἐπιφύσεις, ὡς θὰ ἔπρεπε νεώτερος μυθιστοριογράφος, ἀλλὰ

Σημ. * Σ. Μ. Γερ. Β' σελ. 69.

συνόψασε τὴν περὶ αὐτοῦ θεωρίαν εἰς τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον ἀγῶνα, ὃν ἡ ψυχὴ κατεβάλλει ἐρεγομένη τὴν ἀνίκητον τοῦ ἄτ' αὐτῆς ἀφαιρεθέντος ἐκπαλαι ἰρείσος ,* εἰς τὴν ἀλάγν. ἢν ἐρίσαντοι μὴ ἐπιτυγχάνωσι ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τούτου καὶ ἐς τὴν ἐγκεφάλιον αὐτῆς ἐν τῇ ἀπυγχῇ. Τὸν ἔρωτα τοῦτον πολλοὶ ἐνόμισαν ὡς πλανὴν καὶ ἔνεκεν ὁ ἐνοδήποτε ὅμως πάντες ἀναγνωρίζουσιν αὐτὸν ὡς πλανὴν γλυκεῖαν καὶ οὐχὶ ἀνεῖναν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τιμῶντες δὲ τὸν ἐρωτῆν καὶ τοῦτον ἐρωτικὰ αὐτοῦ ἀποκαλοῦσι ΠΑΛΑΙΟΝ ΚΟΝ ΕΡΩΤΑ.

Δεύτερον εἶδος μυθιστορήματος, τὸ ἀνάλυσιν καὶ ὡς τὸ ἐπιγραφὴ αὐτοῦ δηλοῖ, τὸ **ἐθνογραφικόν**, ὅπερ, καθὸς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἐπιδιώκει τὴν ἀπεικόνισιν τῶν σπανιωτέρων συμβάντων τῶν ἐν ἄλλοις τόποις γενομένων. Σχεδὸν ἀπαιτεῖς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι διδάσκαλος τῶν ἀνωγραφικῶν μυθιστορημάτων εἶνε αὐτὸς ὁ Ὅμηρος, ὅστις πολλὰ ἐμυθολόγησε περὶ Κυκλώπων καὶ Φαιάκων καὶ Λαιστρυγόνων καὶ ἄλλων ἀγρίων ἀνθρώπων. Τὸ ἔργον τοῦ Ὁμήρου ἠρώνθησαν ἔπειτα ἄλλοι, πρῶτος δὲ ἐγκαινιάσας τὸ ἐρωτικὸν στοιχεῖον εἰς τὸ ἐθνογραφικὸν μυθιστόρημα καὶ συνενώσας τὰ δύο εἴδη εἰς ἓν εἶνε ὁ πατρωμάχης οὗτος εἶναι τοῦ μυθιστορήματος Ἀντώνιος Διογένης.** Οὗτος ἔγραψε βιβλίον ἐπιγραφόμενον «τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων λόγων κδ'». Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ὁ ἥρως τοῦ Διογένους Δεινίας ἀπαλλαγεὶς τῆς πατρίδος του ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον Θούλην τὴν σημερινὴν Ἰσλανδίαν καὶ ἐκεῖ κατεπλήσθη ὑπὸ ἔρωτος πρὸς τὴν Δερκυλλίδα Τιμῶν τὸ γένος. Τὴν ὁδόν, ἣν ὑπέδειξεν ὁ Ἀντώνιος Διογένης ἠκολούθησαν εἶτα καὶ ἄλλοι, οἵτινες δὲ ἔγραψαν πάντες μυθιστορίας τῶν τοῦ Ἰαμβλίχου γνήσιοι Βαβυλωνικοί, τῶν τριῶν Ξενοφώντων καὶ τῶν τοῦ ἐπουρανεστέρου πάντων τῶν μυθιστοριογράφων τῆς ἀρχαιότητος Ἡλιοδώρου τοῦ Ἐμεσηνοῦ γράψαντος τὸ «κατὰ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν» τῶν ἀπόλυτα ἀνίλιαν θὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης ἐν βί μέρει τοῦ παρόντος πονήματος.

Τρίτον εἶδος μυθιστορήματος εἶνε τὸ **ἱστορικόν** οὗτοι κληθὲν διότι αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ ἔχουσι βάσιν ἱστορικήν. Πρῶτος ἀνεκαλύψατο τοῦ εἴδους τούτου εἶνε Χαρίτων ὁ Ἀφροδισιεὺς ἀκμάσας περὶ τὸν Β' μ. χ. αἰῶνα κατὰ τινὰς ἐκ τινος παπύρου εὑρεθέντος ἐν Φαγιούμ * καὶ περιέχοντος τεμάχιον τι τοῦ μυθιστορήματος «τὰ κατὰ Χαιρέαν καὶ Καλλιρόην,» ὅπερ οὗτος ἔγραψεν. Ἐν τῷ μυθιστορήματι τούτῳ ὁ Χαρίτων πλάσας ἑαυτὸν ὡς γραμματεὺς τοῦ ὑπάτου Ἀθηναγόρου, ἵνα ἐπιστρέψῃ τὸν ἐπίτροπον τοῦ ἀστεγοῦ τῶν Συρακουσίων Ἑρμοκράτους τὸν νικήσαντος τοὺς Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ (Θουκυδ. ἐ, 52). Κατὰ τὸν παρατήρησιν τοῦ Γάλλου d' Orville, ὅστις πρῶτος ἐδωκε τὴν ἔκδοσιν τοῦ Χαρίτωνος, τὸ ὄνομα τοῦ γραμματέως φαίνεται εἶναι ἀλλεγορικὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Χαρίτωνος καὶ τὴν Ἀφροδίτην. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ μυθιστορήματος ἐγράφη ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἑρμοκράτους Καλλιρόη. Ὁ αἰῶν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἤκμαζε ἀνὰ ὅλον εἰς τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα, διότι ἡ ἀπομνημονευθεῖσα ἐκεῖ καὶ αἱ ἔπειτα καταπεσοῦσαι τοῦ Μακεδόνος ἥρωος ὡς ἐπὶ ὁ στρατιωτικὸς αὐτοῦ περίπατος διὰ μέσου τοῦ ἀχανοῦς Περσικοῦ κράτους ἐδόσαν ἀφορμὴν ὥθησιν εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἤθελον νὰ ἀναπτύσσωσι τοὺς πολυτίμους μύθους τοῦ Ἕκτορος καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν. Τότε καὶ ὁ Κόϊντος Κίρρος ἔγραψε τὸν βίον τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἐμπνεύσεις μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν.

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα ἐπεβλαβῶς ἐμιμήθησαν οἱ νεώτεροι μυθιστοριογράφοι δίκτυς τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου ἐξ Ἀγγλίας ἐξ οὗ εἶδος τοῦτο τεχνίτου Οὐάλτερ Σκόττ. Διὰ τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Οὐάλτερ Σκόττ διεδίδη καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα. Ἔκτοτε δὲ αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος ἀνεδείχθη ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ διὰ τῶν «Ἀθλίων, τῶν Παναγίας τῶν Παρισίων» καὶ ἄλλων ἔργων. Ἕτερος Γάλλος ἐπιφανὴς τεχνίτης τοῦ **ἱστορικοῦ** μυθιστορήματος εἶνε ὁ Ἀλεξανδρος Δουμᾶς πατήρ. Τὰ μυθιστορήματα αὐτοῦ ***Τρεῖς Σωματοφύλακες, Μετὰ εἴκοσιν ἔτη, ὁ ὑποκίμης τῆς Βραζελόνης, τὸ Περιδέραιον τῆς Βασιλίσσης*** καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη μεταφρασθέντα καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, εἶνε ἔργα βίαιον ἐχοντα ἱστορικὴ τινὰ ἐπεισόδια τῆς βασιλείας τῶν δύο Λουδοβίκων ΙΑ' καὶ ΙΕ'. Εἰς τὴν χεῖρα τῶν μιμητῶν τοῦ Δουμᾶ τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα ἐξεφυλίσθη καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν γένεσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μυθιστορήματος μὲ ἀντιπροσώπους αὐτοῦ τὸν Βαλτὶρ καὶ Ζίγ. Σὴμ Ἕτερον εἶδος μυθιστορήματος ἐν κοινῇ χρήσει κατὰ τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ τοὺς νεωτέρους χρόνους εἶνε τὸ **ποιμενικὸν** περιγράφον τὸν βίον καὶ τὰ ἤθη ποιμένων, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Κάλλιστος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀρχαίων εἶνε ὁ Λόγγος γράψας « κατὰ Δόφνιν καὶ Χλόην » ἔργον διεκρινόμενον διὰ τὴν ζωη-

Σημ. * Ὁ Πλάτων ἐν συμποσίῳ (198 B) ἀρκετόν[illegible] διὰ μνήμης τῶν μύθων ὅτι τὸ ἀνθρώπινον γένος ἦν ἄνωθεν ἀνδρόγυνον, ἀνδρόγυνον πλὴν εἰ ὀμφοτεροῖς καὶ ἀρρένος, εἶτα δὲ ὁ Ζεὺς διεχώρισεν αὐτὸ ἄρρεν, θέλων [illegible] ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀκόρεστος ἔρως πρὸς ἄλληλα τοῦ ἑτέρου ἡμίσους τοῦ.

Καὶ τὴν ἐρωτικὴν μυθολογίαν ἐπιγράφει καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἑλληνικῆς ἀναγνωστικῆς Γάγος ὁ Φαῖδρος μεταφράσας ἐκ τοῦ ἐν τῷ τόμῳ καὶ ἐκδοθέντος ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ βιβλίου ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Σχολεῖον τῶν [illegible] ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν», παρέχων τὰ περίφημα [illegible] τῶν ἀρχαιοτέρων γραμμάτων τῶν [illegible] ἀπὸ τῶν ἀπόρρητα «[illegible] τὸ χαρακτῆρα γραφεῖν ὀλ» κατὰ τὸν Ρίγα [illegible] ἐν τῇ ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ [illegible] Μ. Π. Κοκκινάκη.

Σημ. ** Περὶ κοινῶν λόγου. ὁ Φώτιος ἐν βιβλ. [illegible] «ἐκ τῶν χρόνων δὲ, καθ' ὃν ἔγραψεν ὁ τῶν ἐρωτικῶν πλασμάτων (τῶν μυθιστορημάτων) [illegible] Δεινίας, ὁ Ἀντώνιος [illegible] τὸν [illegible] ἔρωτα λέγων ».

Σημ. * CHRIST [illegible] Ἑλλ. [illegible] σελ. 661.

ρότητι τῆς περιγραφῆς καὶ διὰ τὴν ἁπλότητα καὶ ἀφίλαυτον τῆς συνδέσεως. Τὸ μυθιστόρημα τοῦ Λόγγου ἐστερημένον περιπλοκῶν καὶ ἐπεισοδίων εἶναι ἡμέρον καὶ φυσικῶν γεγραμμένον ἐν τῷ γνωρίζῳ χαρακτῆρι τοῦ λόγου ὡς παρατηρεῖ ὁ Γερμανὸς Ribde. Ἐκ τῶν ἀποσπασμάτων καὶ λόγων ἀφ' ἑαυτῶν ἐμφαίνει ὁ Γάλλος Βερναρδῖνος Σαιμπιέρος γνῶρις τὸ ποιμενικὸν αὐτοῦ μυθιστόρημα. Παῦλος καὶ Βιργινία, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀφαιροῦται ἐξ τὴν θεωρίαν τῆς φύσεως διὰ τὴν ἀπόπτωσιν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν ἀλλοφρόνων μερισμῶν, οἵτινες τὸν περιπεριζίζουσι.

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ὁ ... Ἀλέξ. Κολυφέτης ... τῶν Ἑλλήνων τῆς ... ἐν τῷ ... ἐν τῷ ... ἐν τῷ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

ΤΗΝ ΕΔΕΙΡΕ

I

Δυὸ μῆνες τώρα, ποὺ φιλοξένεψε τὸ χωριό της τὸ νυὸ τὸν κυνηγόν, ἡ δυστυχία εἶχε νὰ συλλογιέται κάτι τὴν ὥρα ποὺ σαλαγοῦσε τὰ πρόβατα κατὰ τὸ δράχο τῆς μεγάλης στράτας.

Ὅμως αὐτὸ τὸ κάτι δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὸ ψυχολογήσῃ ἀκόμα ἡ ἀμέριμνη ἡλικία της — δεκατεσσάρων χρόνων μόλις ἡλικία — ποὺ δὲν ἤξερε γιὰ τί νὰ γίνωνται τόσον εὔμορφα τὰ λουλούδια, ποὺ ἔκαμε τὰ σώρειαζε καὶ τέχνωνε στὴν κάνουλα τῆς βρύσης καὶ σταματοῦσε τὸ νερὸ, γιὰ νὰ περάσῃ τὸ πρόβατο κυνηγὸς μὲ τὸ σκύλο του καὶ ἤθελε νὰ χρονοτριβήσῃ ἐκεῖ.

Ἀ! πόσω ξέκαρδα γελοῦσε, σὰν τὸν ἔβλεπε ἀπὸ τὸ μισανοιγμένο παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ τους — ἕνα σπιτάκι κατάλευκο — νὰ προσπαθῇ νὰ ξεφράξῃ τὴ βρύση, γιὰ νὰ πιῇ ἀπὸ τὸ κρύο νερὸ καὶ νὰ ποτίσῃ καὶ τὸ Σγουρὸ, τὸ σκύλο του.

Κι' ἔτσι περάσανε δυὸ μῆνες τώρα ποὺ ἡ μικρὴ καὶ ροδοκόκκινη δεσποῦλα εἶχε νὰ συλλογιέται κάτι ἀγνώριστο καὶ ξένο γιὰ τὴ ζωή της ὡς τώρα.

II

Ἕνα μεσημέρι, κάποιο ἄκουσε πὼς ὁ κυνηγὸς τὴν ἄλλη μέρα φεύγει πειὰ γιὰ τὴν πατρίδα του, πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ χωριό. Δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸ πιστέψῃ· μὰ τὴ νύχτα δὲν ἠμπόρεσε νὰ κοιμηθῇ.

Καὶ τί δὲν εἶχε νὰ συλλογισθῇ; Τὰ λουλούδια της, τοῦ κυνηγοῦ τὰ πρόβατα τραγούδια, τὸ χαϊδέμμα ποὺ ἔκαμε στὰ ρνιά της ἐκεῖνος καὶ ἐκείνη; πόσες φορὲς ἐτράβηξε τὴν οὐρὰ τοῦ Σγουρου. . . .

Λύγη αὐγὴ τὴν ἄλλη μέρα — μὰ τί συνηθισμένη αὐγή; — ἐκόπηκε μὲ τὸν ἥλιο γιὰ δουλειά, ποὺ ἦταν ἀνεξήγητη, γιὰ τὴ μάνα της.

— Γιὰ τί τόσο πρωὶ σήμερα, Φώτω; Μπα 'σὶ καλό σου;

— Δὲν εἶνε Σάββατο, μάνα;

— Καὶ τί μ' αὐτό; Τὸ περασμένο Σάββατο σοῦπα νὰ λευκάνῃς τὸ πανὶ καὶ σὺ πῆρες τὸ κοπάδι καὶ τράβηξες γιὰ τὸ δράχο.

Ἡ Φώτω δὲν πρόσεχε φαίνεται πολὺ στὰ λόγια τῆς μάνας της. Ὁ νοῦς της ἐπετοῦσεν ἔξω κατὰ τὸ δράχο. Καὶ σκούπιζε τὴν αὐλὴ καὶ συχνὰ πυκνὰ ἄνοιγε τὴν πόρτα νὰ βλέπῃ κατάκαιρο. Ἤταν ὅλως διόλου ἀφηρημένη.

Νά! τώρα ξανάνοιξε τὴν πόρτα πάλι. Γιὰ τί πινάζεται σὰν ξαφνασμένη;

—Μάνα, νὰ φέρω νερό;

—Ὄχι ἔχομε τώρα.

—Νὰ φέρω ἄλλο;

—Δὲ μοῦ χρειάζεται ἀκόμη.

—Δὲν πειράζει· θὰ φέρω, μάνα.

Κι' ἀρπαξε τὴ στάμνα κι' ἔφυγε σάν ἀστραπή.

—Ἐπ τί νὰ σπάσῃς ἔτσι ποὺ τρέχεις, μουρλή, φώναξε ἡ μάνα της ξοπίσω!

Ἔφθασε ἡ Φώτω στὴ βρύση κι' ἔβαλε ἀπὸ κάτω τὴ στάμνα της. Κύτταξεν ὀπίσω της δυὸ τρεῖς φορὲς, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, τώβαλε πάλι στὰ πέδια κι' ἐτράβηξε γιὰ τὸ δράχο τῆς μεγάλης στράτας.

Στὴν ὁρμή της δυὸ φορὲς ἔπεσε χάμου κι' ἐξόχτισε στοὺς δράχους τὰ γέρια της. Μιὰ κόκκινη γραμμὴ σύλλαβε τὴ δεξιὰ φούχτα της.

Ὅταν ἔφθασε στὸ δράχο, πιάνοντας τὰ βρούλα ἀναρριχήθηκε στὴν κορφή του. Ὁ ὁμιφρος κυνηγὸς ἤτανε τώρα μακρυά. Τὰ μάτια της θουρκόσανε.

Καὶ τῆς ἤρθε νὰ φωνάξῃ μὰ ἡ φωνή της κόμπασε.

III

Ὅταν γύρισε στὴ βρύση, ἡ στάμνα της ἤτανε θρύμματα. Δὲν τὴν εἶχε σταρεώσῃ καλὰ καὶ ξιχιλίζοντας εἶχε κυλισθῇ στὰ χαλίκια.

Μ' ἄδεια χέρια τώρα τὴν εἶδε ἡ μάνα της νὰ μπαίνῃ στὴν αὐλή.

—Πῶς; Τὴν ἔσπασες τὸ λοιπόν; Μὰ δὲν σοῦ τῶπα ἐγώ, παλιοκόριτσο;

Καὶ γεμάτη ἀπὸ θυμὸ, ρίχτηκεν ἀπάνω της καὶ τὴν ἔδειρεν ἀλύπητα.

Ἡ Φώτω κλαίοντας μὲ λυγμοὺς, βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπίτι μὲ ὄνειρο ἀργὸ ἀργό. Ἀκούμπησε τὸ ξανθό της κεφάλι ἀπάνω στὸν τοῖχο καὶ μὲ τὴν πλάτη της ἀπαλὰ ἀπαλὰ σκούπιζε τὰ μάτια της.

Ἀρά γε γιὰ τί νὰ κλαίγε;

Σμύρνη **Στ. Γ. Σπερόντζας**

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

Γ'

ΣΙΤΟΣ

Ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἐπιτυχοῦς ἀγορᾶς τοῦ σίτου, ἐξαρτᾶται συνήθως τὸ κέρδος τοῦ ἐμπόρου. Ὁ ἔμπορος ἵνα ἐπιτύχῃ εἰς τὴν κερδοσκοπικὴν ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ, ἐκτὸς τῶν βασικῶν γνώσεων, περὶ τῶν ποιοτήτων τῶν σίτων, ὀφείλει πρὸς τούτοις νὰ παρακολουθῇ διηνεκῶς τὰς διαφόρους φάσεις τῆς εἰσοδείας ἑκάστης Ἐπικρατείας, ἐξετάζων μετὰ προσοχῆς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς τὰς ἐπιτρεπούσας τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν τοῦ σίτου, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς σπορᾶς μέχρι τῆς συγκομιδῆς. Πολλάκις οἱ σιτέμποροι εἰς τὰς περὶ σιτηρῶν κερδοσκοπίας αὐτῶν, ἀκολουθοῦσι τὴν κοινὴν γνώμην, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πλουσίαν ἢ πτωχὴν παραγωγὴν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν διαφόρων μερῶν ἡ πεῖρα ἡμῶν ἐναργῶς ἀπέδειξεν, ὅτι οἱ ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης βασιζόμενοι, συχνάκις εὑρίσκονται ἀνυπολογίστους ζημίας, σχηματιζομένης ταύτης, ἐκ γεγονότων ἀσφαλῶν καὶ πρὸς τὴν πραγματικότητα ἀντιθέτων.

Ἵνα σχηματίσῃ τις δάσιμον καὶ ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῆς σιτοπαραγωγῆς Ἐπικρατείας τινός, δέον ὅτι ἐκτεταμένης καὶ ἀξιοπίστου ἀλληλογραφίας, νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὁλικὴν τῆς καρποφορίας κατάστασιν, διότι κρίνων περὶ μόνης μονοιερούς, θέλει ὑποπίπτῃ εἰς ἐσφαλμένας ἀπάτας, καθόσον συγχάνει γνωστόν, ὅτι ὁ ἥμερος ἢ ἡ ἀνημέρια, ἡ καταστρέφουσα τὴν καρποφορίαν τοῦ σίτου τόπου τινός, δύναται ἐξ ἀντιθέτου νὰ εἶναι ὠφελής εἰς τὴν καρποφορίαν ἑτέρου.

Οἱ περισσότεροι ἡμῶν τῶν ἐμπόρων, ἐὰν προεξαιρέσωμεν, μὴ ἐξετάζοντες περὶ τῆς ὁλικῆς καρποφορίας, καὶ κατ' ἀκολουθίαν μὴ γνωρίζοντες τὰ περὶ τῆς ἐπικειμένης προσφορᾶς καὶ ζητήσεως, ὁδηγοῦνται εἰς τὰς κερδοσκοπικὰς των ἐπιχειρήσεις ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν ἄλλων ὅστε συμβαίνει καὶ ἐνταῦθα ὅ,τι εἰς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, ὁ εἰς νὰ σχηματίζῃ τὴν παποθήκην του κατὰ τὴν παποθήκην τῶν ἄλλων καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰ αἴτια ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ περὶ ὑψώσεως ἢ ἐκπτώσεως πρόβλεψις, νὰ ἀγοράζῃ πολύ, διότι οἱ μεγαλέμποροι τῶν ἐμπόρων πράττουσιν οὕτως· ἐκ τοῦ κερδοσκοπικοῦ δὲ τούτου συναγωνισμοῦ ἐπέρχεται σημαντικὴ μεταβολὴ εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἐμπορευμάτων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνήθως ἐπιφέρει ἐμπορικὰς καταστροφάς.

Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἄφους τοῦ σίτου ὡς προεφρέθη, εἶναι ἀδύνατος πρόσφορος ὁ πολυπόθητος ἔμπορος θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ σωροῦ σίτου δύναται ἀσφαλῶς ν' ἀπόφανθῇ ἐκ τῆς ἀφόρτητος αὐτοῦ.

Ἐν Εὐρώπῃ μετοχειρίζονται εἶδος πλάστιγγος, δι' ἧς σταθμιζομένης μικρᾶς ποσότητος σίτου, προσδιορίζεται μὲ ἀκρίβειαν ἄφος αὐτοῦ. Διὰ τῆς ἄφης δύναται νὰ γνωρισθῇ εὐκόλως ἡ στεγνότης τοῦ σίτου, τῆς χειρὸς εἰσερχομένης εἰς τὸν σωρὸν αὐτοῦ, ὁ σῖτος τρέχει τρόπον τινὰ εἰς ρεῦστον, ὅταν δὲ ὁ σῖτος εἶναι ὑγρὸς, τῆς χειρὸς εἰσερχομένης ἀπαντᾷ δυσκολίαν, ἢ δὲ παλαιὸς ἢ δύναται νὰ σταφίσῃ ὀλιγώτερον ποσὸν ὑγροῦ ἢ ὑγροῦ σίτου.

Ὅταν ὁ σῖτος εἶναι καθαρὸς, ἤτοι δὲν ἐμπεριέχῃ ἄχυρα, εἴδη, χριθῆν, μαυρόβια, χῶμα ἢ κόκκους μαυρισμένους ἀπὸ περιζέσεις, αὐξάνει σημαντικῶς ἡ τιμὴ αὐτοῦ. Ἐὰν ὁ σῖτος εἶνε ὑγρὸς καὶ τεθῇ ἐν ἀποθήκῃ πρὶν λάβῃ τὴν προσήκουσαν περιποίησιν, ἀποκτᾷ γεῦσιν δυσάρεστον καὶ ἄηδη. Ἐὰν δὲ τέλος ἀποσταλῇ πρὶν στεγνωθῇ ἐντελῶς, καταστρέφεται ὁριστικῶς τὸ γνωστὸν ἄναμμα ἢ ζύμωσιν.

Σμύρνη **Εὐάγγ. Σαρίκας**
(Καθηγητὴς Ἐμπορικῶν)

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ

Ἡ [illegible]

Κυδωνίαι *Λίμων*

ΤΟ ΑΚΡΟΝ ΤΟΥ ΣΕΡΑ-Ι-ΟΥ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

Η ΜΑΥΡΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ξημέρωσε.

Ὁ Χαρδάλα; ἀγρυπνοσκοτωμένος μὲ κόκκινα μάτια, μὲ φουρτουνιασμένα στήθεια σιγυρίσθηκε καὶ τρέχει σ' τὴν ἀγορά. Κάνει γύρους δεξιὰ ἀριστερά σᾶν ἀμοντάριστος τροχός. Ὁ κόσμος δὲν τὸν χωρεῖ. Πουθενὰ δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ νὰ καθίσῃ. Περνοῦν ἀπ' τὸ νοῦ του τὸ κτύπημά του αἱ περιποιήσεις τῶν δυὸ γυναικῶν, τὰ βάσανά των ὁ ἀρραβῶνάς του - - - - μὰ στέκει μπροστὰ σ' τὴ μορφὴ τῆς Ροζαλιῶς καὶ τὰ χάνει ὅλα.

Καὶ μόνο ἕνα ὤχ! καὶ ἄχ! πῶβγαιναν ἀπὸ τὰ σπλάχνα του συνεπλήρωναν τὴν ἐπωδὸ τοῦ ξεφρενιασμένου θρήνου τῆς ψυχῆς του.

— Ἂς πά' νὰ πιῶ. Ἂς πιῶ γιατὶ θὰ σκάσω! μονολογοῦσε.

— Ὤφ! Ἄτιμη ζωή! Μωρὲ Χάρε δέ μ' ἔποιρνες τότε;

Πῆγε σ' τὴ ταβέρνα. Ἔρρόφηξε ὅσο μποροῦσε. Καπνίσθηκε τὸ κεφάλι του καὶ μιὰ συλλογὴ ἕνα παράπονο τὸν πῆρε. Τρέξαν ἀπ' τὰ μάτια τοῦ Χαρδάλα, πρώτη φορὰ σ' τὴ ζωή του, τρεῖς θρόμβοι ματωμένα δάκρυα.

Μισὴ ὥρα στάθηκε καρφωμένος στὸ σκαμνί του, βωβός, χωρὶς νοῦ, χωρὶς αἴσθησι.

Ξετινάχθηκε.

— Φέρε μισὴ ἀκόμα Στρατῆ εἶπε σ' τὸ ταβερνάρη.

Ἡ μισὴ κατατηθῆκε.

Σὲ καινούργια συλλογὴ ξανάπεσε, μὰ τὸ πιοτὸ δὲν τὸν ἔπιανε ὅπως ἐκεῖνος ἤθελε.

— Μωρὲ θὰ τινάξω τὰ μυαλά μου σ'τὸν ἀέρα νὰ ξεκουρασθῶ ἐμουρμούρισε, καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ πλατοδεμένο ζωνάρι του γιὰ νὰ τραβήξῃ τὸ πολύκροτό του ποῦ ποτὲ δὲν τὄλειπε.

Ψάχνει παντοῦ δὲν τὸ βρίσκει.

Ἄποψις παραθαλασσία τοῦ μαγευτικοῦ ΚΟΡΛΕΛΙΟΥ Προαστείου τῆς Σμύρνης
Εἰκὼν λεχθεῖσα διὰ τὸν «Αἰολικὸν Ἀστέρα»

— Μωρὲ τὸ πεῖὸ χρειαζούμενο πρᾶμα ποῦ ποτὲ δὲν τὸ χωρίσθηκα ξέχασα σήμερα νὰ πάρω.

Αἴ δὲν εἶνε θέλημα Θεοῦ νὰ σκότωθῶ. Θὰ πῇ πῶς πρέπει νὰ ζήσω τὸ βρωμόσκυλλο.

Αἴ. Στρατῆ! γέμισέ το!

Καὶ ἄλλη μισὴ ἀπετέλειωσε τοῖς δυὸ ἀράδες.

— Μωρὲ! οὔτε μεθῶ νὰ πάρ' ὁ διάβολος! τσακίρ κέφι! Μὰ τὸ δικό μου νὰ πάρ' - - - - ἄχ! εἶνε μέρακ' κέφι!

Σηκώνεται ἀπ' ἐκεῖ καὶ βγαίνει.

Ἡ μορφὴ τῆς Ροζαλιῶς πρόβαλλνε σ' τὰ μάτια του καὶ τὸν τραβοῦσε. Περπατοῦσε σᾶ μιὰ μηχανὴ ποῦ τὴ κουρντίζουν ξένα χέρια.

Συλλογίσθηκε, σκέφθηκε "ὅπου πάγ' τὸ τόπ" εἶπε. "Μπρὸς Νικόλα καὶ καλὰ ξετελέματα." Σὲ δέκα λεπτὰ βρέθηκε σ' τὰ λημέρια τῆς Θύμενας, ποῦχε στημένο καρτέρι σὲ πόρταις καὶ παραθύρια.

Τὰ σχέδια σ' τὴν ἐφαρμογὴ μὲ τέχνη μβήκανε.

— Ὥρα καλὴ κύρ Νικόλα. Ὁρίστε!

Ἡ δουλειὰ των πήγαινε "Πρῖμα."

Δὲν πρόλαβαν νὰ κάναυν δεύτερη πρόσκλησι κι' ὁ Νικόλας ἤτανε θρονιασμένος μέσα σ'τὸ Παράδεισό του.

Ξανέσανε ἀπ' τὴ πολλή τὸν στεναχώρια.

Μικραῖς καὶ μεγάλαις ἀρχίσανε τὰ πλανέματα, ποῦ παίρναν τὰ μυαλά του.

Περιποιήσεις ἀπάνω καὶ κάτω ποῦ οὔτε ταῖς ὀνειρεύθηκε ποτὲ ὁ ἐρημοζωΐτης, ὁ παραδερμένος ὁ χωρὶς γενιὰ καὶ συγγενολόγι λαθρέμπορος Χαρδάλας.

Τραπέζια στρωθήκανε μὲ νεραφάγια σκεπάσματα ποῦχανε καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα. τὸ παλιὸ κρασὶ πῆρε κι' ἔδοσε. Ἡ Ροζαλιῶ ἔπαιξε καὶ τραγούδησε ποῦ χάλασε κόσμο.

Σ' ἐκείνη τὴ λειποθυμιὰ ποῦ βρισκόταν ὁ Χαρδάλας, ἡ πολύξερη Στασώ, ποῦ κατάλαβε πῶς εἶχε ἐκατὸ τοῖς ἑκατὸ κερδισμένο τὸ παιγνίδι, μ' ἕνα ταρουφικὸ τρόπο γυρίζει καὶ ρωτᾷ τὸ Χαρδάλα

— Πότε δὰ κύρ Νικόλα σκοπεύετε νὰ κάνετε χαρά; Σᾶν ἀστροπελέκι τοῦ φάνηκε ἡ ἐρώτησις.

— Πάψε κυρὰ Στασώ - - - γιατὶ - - -

— Μπά! Χριστὸς καὶ Παναγιά! Γιατὶ κύρ Νικόλα; Σὲ καλό! Τί τρέχει;

— Ὤφ! - - - Κι' ἐγὼ δὲ ξέρω - - - - - Νὰ - - - πῶς νὰ σοῦ πῶ - - - εἶμαι μεθυσμένος τώρα νὰ καταλάβῃς - - . Ἄστα - - ἄλλη ὥρα τὰ λέμε - - Καὶ ἡ Στασὼ γιὰ νὰ χύσῃ λάδι ς' τὴ φωτιὰ ἐξακολούθησε.

— Ὄχ' δὰ Γιέμ! Πὰ καὶ σ'ἔβαλε ὁ κόσμος ς' τὰ λόγια - - -

— Κυρὰ Στασὼ - - μὲ πληγώνεις - Ἄστα - - - - - - Αἴ: ἂν ἔκανε δὰ καὶ τίποτε ἀπάνω στὴ τρελλή ἡλικία ἡ Ἑλένη - - - - - Ἄλλη μαχαιριὰ κεντοῦσε τὴ καρδιὰ τοῦ Χαρδάλα. Καὶ ἡ Στασὼ τὸ μάθημά της τὸ προμελετημένο τὸ ἐξακολουθοῦσε στριφογυρίζουσα τ' ἀχελλη της.

— Αἴ - - - Εἶπαν τότε μὲ τὸ γυὸ τοῦ

Σφύρα - - - μὰ δὲ κάν'ς τὴ δουλειά σ' - - - - Εἶνε τώρα δέκα πέντε χρόνια - - - παιδιακίσια καλὲ πράματα - - - Αἰ - - - Ὅλαις τὰ κάνουν - - - βγάζ κι' ὁ κόσμος ἄδικα - - -

Τὰ φυτίλια αὐτὰ π' ἄναψε ἡ Στασὼ κάνανε ἡφαίστειο τὴ καρδιὰ τοῦ Χαρδάλα. Ἄναψε κι' ἐκόρωσε.

Ἄρχισε νὰ συλλογίζεται καὶ νὰ βράζῃ ἡ ψυχή του. Τὸν ἐκτύπησε ἡ Στασώ, ὡς ἐσκέφθηκε ἐκεῖνος, σ' τὸ φιλότιμό του. Ὕστερα ἀπ' ἕνα τέτοιο πανηγυρικὸ ἕνας λαθρέμπορος φημισμένος, ἕνα παλληκάρι, ποῦ τρέμαν πολλοί, πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ πάρῃ μιὰ ξενομανισμένη - - - Καὶ ἕνας καινούργιος ἔρωτας ποῦ βγῆκε σ' τὴ μέση κι' ἄναψε τέτοια φωτιὰ καὶ λαύρα! - - - -

—Ἀ! δὲν εἶνε πρᾶμα γιὰ νὰ γίνῃ, ἐσκέφθηκε κι' ἔπειτα τί; - - - Πρέπει ἀδερφὲ νὰ πέσω μέσ' τὴ λάσπη;

Ἡ Στασὼ ψυχολογοῦσε κι' ἔβλεπε πῶς πᾶν καλὰ τὰ πράματα. Γιὰ νὰ πλησιάζῃ δὲ πειὸ πολὺ σ' τὸ σπιτό της ἄρχισε νὰ κερνᾷ τὸ Χαρδάλα τὸ ἕνα πένω σ' τὸ ἄλλο καὶ νὰ τὸν εὔχεται "ἡ ὥραις ἡ καλαις" ὡς ποῦ σιγιαχωρέθηκε ὁ Χαρδάλας καὶ μὲ μιὰ ἀπόφαση γυρίζει καὶ τῆς λέγει.

—Ἄκουσέ με κυρὰ Στασώ. Μὰ ποῦ μὲ πολυάνοιξε; τὴν ὁμολία αὐτὴ καὶ μ' εἶπες καὶ τὰ τρέχοντα μάθε λοιπὸν πῶς εἶνε πρᾶμα αὐτὸ ποῦ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ!

—Ὄχι δὰ Γνέ μ' κι' ἔνε κρίμα ὀρφανὸ κορίτσι, δύκοψε ἡ Στασώ.

—Δὲ παίρνω πρέφα ἐγὼ ἀπ' αὐτά: Ἀ! Ὅλα κι' ὅλα! Μὰ μιὰ πῶτυχε νὰ γνωρισθοῦμε - - - τέλος πάντων κι' ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ κιέρι - - - - ἐγὼ - - - - τὰ λέγω ἴσα καὶ πέρα - - - - δηλαδὴ μιὰ ποῦ ὕξατε ἀπάνω μου συμπάθεια - - - τέλος πάντων - - - ἔρριξα κι' ἐγὼ σ' ἐσᾶς - - - καὶ μιὰ ποῦ μβῆκε σ' τὸ σπίτι σας - - - τέλος πάντων - - - θὰ γίνω διχὸ σας παιδὶ - - - δὸς τὸ χέρι σου - - θὰ πάρω τὴ Ρωζαλιώ - - - Νὰ το τέλεψε. Μὲ δεχόσασθε;

Ἡ Στασὼ νὰ ἦταν τρόπος νὰ πετάξῃ μὰ γιὰ νὰ μὴν ἀποφανῇ ἔκαμε κάτι ψευτοκαμώματα κι' ἔλεγε σ' τὸ Χαρδάλα.

—Καλὸς κι' ἄξιος γιόκας μ', μὰ κίνε ἀμαρτία νὰ πετάξομε τὴν ὀρφανή. - - -

—Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω τὸ δός τὸ χέρι σου!

Ἡ Στασὼ ἔκανε πῶς δὲν ἤθελε μὰ τελευταία εἶπε.

—Αἰ! - - - Κρίμα εἶνε - - - μὰ ἐκεῖ ποῦ θὰ σὲ πάρῃ μιὰ ἄλλη γαμβρὸ κάλλιο νὰ σ' ἔχω ἐγώ.

Ἡ δουλιά της ἐτέλεψε.

—

Ἡ κυρὰ Γιωργοῦλα δὲν ἄργησε νὰ τὰ μάθῃ. Ἔράγισε ἡ καρδιά της σ' τὴν ἀχαριστία τὴ τόση τοῦ Χαρδάλα ποῦ χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν βιάσῃ ἔφερε τὰ πράματα σὲ τέτοιο βαθμό.

—Συλλογίσθηκε τὸ καινούργιο κτύπημα τοῦ δυστυχισμένου κοριτσιοῦ.

Ὁ ἕνας ἔρωτας εἶχε νικήσῃ τὸν ἄλλον γιὰ νὰ δεχθῇ ὅλως διόλου δαιφνὰν τὸ κτύπημα ἡ Ἑλένη.

Ὅσο προχωροῦσαν αἱ μέραις, ἡ θειὰ Γιωργοῦλα ἐφαρμακόνετο. ἀλλὰ σ' τὴν Ἑλένη δὲν ἐτόλμα νὰ ξεστομίσῃ λόγο.

Ἡ Ἑλένη ἤρχισε νὰ καταλαβαίνῃ τὴ μεταβολὴ τῆς θειᾶ Γιωργοῦλας καὶ μιὰ μέρα δεξιά, δεξιὰ τὴν ἐρώτησε.

—Γιατὶ θειὰ Γιωργοῦλα εἶσαι τώρα κλιμτοσαις μέραις ἔτσι σὰ θλιμμένη; γιατὶ δὲν μὲ λὲς τὶ ἔχεις;

Ἀλήθεια! Κι' ὁ Νικόλας τὶ γίνεται;

Σὰ δίκοπο μαχαίρι περνοῦσαν σ' τὴ καρδιὰ της τὰ λόγια τῆς Ἑλένης.

—Τίποτε κόρη μ' - - - - νὰ ἡ διάθεσί μου χάλασε - - - αἰ παιδί μ' γεράματα κι' ὅλας. - -

Ὅποιος πάθῃ πολλὰ ἀγρυκᾷ κάθε καινούργιο κίνδυνο ἀπὸ τὸ παραμίκρὸ σημάδι. Καὶ ἡ Ἑλένη μ' ὅλα τὰ προσποιητὰ τῆς θειᾶ Γιωργοῦλας ἀρχίνησε νὰ προκαταλαβαίνῃ ὅτι κάποιο κακὸ καινούργιο πάλι τὴ τριγυρνᾷ καὶ θυμήθηκε καὶ τ' ὄνειρο καὶ οἱ στοχασμοὶ ἔζωσαν τὴ ψυχή της.

Μ' ἕνα θλιμμένο πρόσωπο, μὲ μιὰ λυπημένη στάσι γύρισε κι' εἶδε τὰ εἰκονίσματα καὶ εἶπε ὁλομόνιαχη.

"Ὅ,τι θέλει ὁ Θεός".

Περνοῦσε σ' τὴν ὑπομονὴ καὶ τὸν Ἰὼβ τῆς Γραφῆς!

—

Ὁ Χαρδάλας τὰ ἔχασε ὅλα. Ἡ Ρωζαλιὰ τὸν μάγεψε. Οὔτε ν' ἀκούσῃ ἤθελε τὴν Ἑλένη καὶ τὴ θειὰ Γιωργοῦλα.

Ὁ κόσμος τὰ πῆρε εἴδησι, ἅμα εἶδε πῶς ἐπισημοποιήθηκε ἡ νειὰ ἀγάπη. Καὶ ξαναστηθῆκαν τὰ δικαστήρια γιὰ νὰ ξαναδικάσουν τὴν Ἑλένη τὴ πολυκαιμένη.

Καμμιὰ ἀθωωτικὴ ψῆφο δὲν ἔπιασνε.

Στὸ κόσμο συγχώρησι δὲ βρίσκεται οὔτε γιὰ τὸν πειὸ ἀθῶο ἀπόλυρο, κι' ἂν ποτὲ βρεθῇ ζητήσατε τὸ συμφέρον χωρὶς δισταγμό!

Μὰ γιὰ μιὰ πεταμένη Ἑλένη ὑπῆρχε συμφέρον;

Ὄχι: ὑπῆρχε καταδίκη. τὰ ἄλλα ἦσαν περιττά.

Εἶχε μιὰ φορὰ σ' τὴ θλῖψι της συντροφιὰ τὴ θειὰ Ρηνιοῦλα ἡ Ἑλένη. Τώρα ἔπρεπε νὰ θυσιασθῇ ἡ θειὰ Γιωργοῦλα γιὰ νὰ ἐξυλέωσῃ τὴ κακία τοῦ κόσμου.

Καὶ δὲν ἄργησε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα.

Ἡ ἀφορμὴ ἐδόθηκε πολὺ γρήγορα.

Ὁ Χαρδάλας χωρὶς λύπη καὶ ντροπὴ ἕνα ἀπομεσήμερο γιορτάσιμο ἔβαλε μητρὸς του τὸ καινούργιο συγγενολόγι καὶ τὸ πέρασε μπροστὰ ἀπ' τὸ σπίτι τῆς θειᾶ Γιωργοῦλας κατασιγουρισμένος γιὰ νὰ πάγῃ σ' τὸ γάμο τοῦ Γιάννη Παρτέρη ποῦ κάναν συντροφιὰ σ' τὰ λαθραία.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ θειὰ Γιωργοῦλα κάθητο μέσα σ' τὴν αὐλὴ κοντὰ σ' τὴν ὀξώπορτα βυθισμένη σ' τὸ πόνο καὶ σ' τὸ καῦμό, ἡ δὲ Ἑλένη ἤτανε σ' τ' ἀπάνω δωματάκι καὶ ἄναβε τὸ κανδήλι σ' τὸν Εἰκωνοστάτη.

Ἅμα εἶδε ἡ θειὰ Γιωργοῦλα καὶ τ' ἀδειάντροπο ἐκεῖνο κίνημα καὶ πῆρε εἴδησι πῶς ἡ γειτονειὰ ὅλη ἤτανε σ' τὸ πόδι κι' ἄλλος ἀπ' ἔξω ἀπ' ἔξω ἀλληγορικὰ ἔλεγε τὸ μικρό του κι' ἄλλος τὸ κοντό του, ἔχασε τὴν ἰσορροπία τῆς ψυχῆς της, τὴν ἔπιασαν κάτι λιγμοί, σταμάτησε ἡ καρδιά της, παρέλυσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια της κι' ἔμεινε ἐκεῖ ποῦ βρισκόταν ἄφωνη καὶ ξηρή. Βαριὰ ἀπόπληξία τὴ κτύπησε.

Ἡ Ἑλένη κατέβηκε. Ἅμα γύρισε κι' εἶδε τὴ θειὰ Γιωργοῦλα σ' τὴ θέσι αὐτὴ ἔχασε τὸ πᾶν. Τρέχει, τρίβει τὰ χέρια, τὰ πόδια της, τὴ ὀχνεύει νερό, μὰ τοῦ κάκου: Ἡ θειὰ Γιωργοῦλα ἤτανε σβυσμένη. Μοναχὰ ἕνα βλέμμα θολὸ κατάθολο ἔρριχνε σ' τὴν Ἑλένη καὶ τὸ βλέμμα αὐτὸ ὁμολογοῦσε πολλά, μὰ ἤτανε μισαποθαμμένο.

Ἡ θέσις τῆς Ἑλένης ἔγινε ἀπελπιστική. Σὲ ποῦν νὰ τρέξῃ, τίνος τὴ βοήθεια νὰ γυρέψῃ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Θεία Πρόνοια ἔστειλε μιὰ γυναῖκα. Περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ κατὰ τύχην. Οὔτε τὴν Ἑλένη γνώριζε, οὔτε τὰ περιστατικά της.

Ἤταν ἀπὸ μακρυνὴ γειτονειά.

Ἡ αὐστηρὴ οὐδετερότης τὴν ἔκαμε νὰ γυρίσῃ καὶ νὰ δῇ μέσ' τὴν αὐλή.

Ἐτράμαξε καὶ ἐσταμάτησε.

Ἡ Ἑλένη σ' τὸ κίνδυνο αὐτὸ ἅμα εἶδε τὴν ἀγνώριστη γυναῖκα μὲ βουρκωμένα μάτια καὶ μὲ πονεμένη ψυχή, γύρεψε τὴν συνδρομή της:

Ἡ γυναῖκα ἔτρεξε καὶ κατὰ δύναμιν βοήθησε.

Ἀναμίβησαν τὴν ἀπόπληκτη σὲ μιὰ γωνιά! Ἔστειλαν σ' τὴν Ἐκκλησιά, ἐζήτησαν τὴ θεία κοινωνία, ἐφώναξαν γιατρό.

Ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἦταν ἡ μητέρα μου, ποῦ ἀπ' ἐκείνη τὴν ὥρα συνεδέθηκε μὲ τὴ δυστυχισμένη ὀρφανὴ κι' ἔγινε αἰτία νὰ τὴ γνωρίσω.

(Ἀκολουθεῖ)

Βάσος Ἀλιστράτης

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Ὁ ἐν Ἀθήναις ἔγκριτος λόγιος καὶ δημοτικὸς ποιητὴς κ. Ἀλ. Ι. Γαλανός, ἀποστείλας ἡμῖν τὸ κατωτέρω ἀνθολόγιον τραγουδιῶν, ἐκφωνεῖται.

Τὴν κάρτα σου τὴν φύλαξα ἐσθεκά
μὲς τὴν καρδιά μου
ὅπως φυλάει φιλάργυρος μεγάλο θησαυρό.
Καθὼς τὰ τσιμπανόπουλα χαδιάρα λιγαριὰ μου
φυλᾶν τ' ἀρνάκι τὸ χρυσὸ στὸ δύστυχο καιρό!
Τὴν κάρτα σου τὴ φίλησα, τὴ φίλησα χρυσή μου,
ὅπως ποτὲ δὲν φίλησα σ' ὅλη μου τὴ ζωή!
Κ' ἔχυσα τόσα δάκρυα ἡ δύστυχη ψυχή μου,
ὅσα δὲν χύνει ὁ οὐρανὸς σὰν κλαῖ γιὰ τὴ Γῆ!

Ἀθῆναι ***Ἀλ. Ι. Γαλανός***

ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΦΑΣΣΟΥΛΑ

Ὁ διακεκριμένος τῆς βασιλίδος τῆς Ἰωνίας λόγιος καὶ ἐπιστήμων κ. Μ. Τσακύρογλου ἱστορεῖ ἑτίμησε τὸν «Αἰολικὸν Ἀστέρα» διὰ τοῦ κατωτέρω ὡραίου ποιήματος ἄκρου διακρίνει λίαν ἐπιτυχῆ ἐμπνευσιν καὶ ξεχωριστὸν αἰσθηματικὴ διατύπωσιν.

Τοιοῦτον εὐφυΐας γνωστὸς τυγχάνει ἐν ἐξαιρέτῳ κλίμακι ὁ κ. Μ. Τσακύρογλου οὐ μόνον ἐν τῇ ποιήσει ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ διὰ τῶν ἐμβριθεστάτων αὐτοῦ μελετῶν, φιλολογικῶν τε καὶ ἐπιστημονικῶν, ὥστε πᾶς λόγος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων στηλῶν θὰ παρέλκεν εἰμὴ ἐπαίνους τοῦτο πρὸς ἐκφράσαν τῶν θερμῶν ἡμῶν εὐχαριστιῶν διὰ τὴν εὐγενῆ ὅσον καὶ πολύτιμον συμβολὴν τοῦ ἐν τοῖς μέλλοντι λίαν ἀξιοκρίτου ἐμοῦ ἐν Ἐγκρίτοις Ἀσκληπιάδης

Σ' τὴ Σμύρνη, 'ς τὴ Σμύρνη, 'ς τὴ Σμύρνη μὴν πᾶς
μονάκριβε γυιέ μου, ἐὰν μ' ἀγαπᾶς.
Τὸ χῶμα τῆς Σμύρνης. ἂχ ὅποιος πατήσῃ
ποτὲ 'ς τὴν πατρίδα του δὲν θὰ γυρίσῃ!

* * *

Εἶν ὄμορφη χώρα, μὲ πλούτη καὶ χάρες,
χωριὰ τὴν στολίζουν, νερὰ καὶ καμάρες,
περβόλια, ποῦ πλέκουν πουλιὰ τὲς φωλιές,
καὶ γάλλουν ἀηδόνια ἀγάπης λαλιές!

* * *

Τὴ νύχτα γυρίζουν καΐκια μ' ἀρράτες
νεράϊδες ξανθὲς καὶ γλυκὲς μουρμούρατες,
ποῦ ρίχτουν' πλοκάμια τὰ δόλια μαλλιά,
καὶ πιάνουν ἀθῶες καρδιὲς σὰν θηλιά!

* * *

Μὰ ἔχει καὶ ἕνα νερὸ μαγεμένο,
Νερὸ Φασσουλᾶ, ἂχ ἄλλοις τον τὸν ξένο
πῶῦ πιῇ, τοῦ σαλεύει ἀμέσως ὁ νοῦς
ξεχνάει πατρίδα, ἀδέλφια, γονιούς!

* * *

Καὶ βάζει ὁ ξένος τοῦ γάμου στεφάνι
ποσκάμισο μαῦρο κι' ἡ μάνα του βάνει.
'Σ τὴ Σμύρνη, παιδί μου 'ς τὴ Σμύρνη μὴν πᾶς
μονάκριβε γυιέ μου ἐὰν μ' ἀγαπᾶς!

Σμύρνη, Νοέμβριος **Μ. Τσακύρογλους**

ΣΤΗ ΦΙΛΗ ΜΟΥ Δ. Κ.

ΡΕΜΒΑΣΜΟΣ ΣΕ ΒΡΑΧΟ . . . . **(ΤΗΡΙΟΣ)**

—Τὴν ὥρα' αὐτὴ γυμνὴ α'ὶν' ἀπόκρημνο βράχο, κυμαλίθηκα εἰς τοὺς γονατίσματς ἐμβασμοὺς καὶ τὰς ὀργιαστὰς ἀκόμας, ἀκαλαμβάνουσα συγχρόνως τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ποιήσεως εἴδους νύχτας φθινοπωρινῆς!—

Τίνα μου δὲ' ἡ φύσις ἠνοιξε! μόνον ὁ ἦχος πλανᾶται μὲ τὰ βαρειὰ τοῦ ψαριοῦ καὶ κυματοῦζει στὴν ἀγκαλιὰ τὸν πόνο γνοιᾶς μὲ ἄπειρα γλυκὰ ἀλλὰ φτά! . καὶ μὲ ἀπάνω, γιοκόδη! "Ὅλα τ' ἀγκαλιάζουν τὸ κεφαλὶ μόνο αὐ" ἀγκαλιά' ἀνθίζουν, χίνουν τώρα, μὲ τὴ δροσιὰ τῆς νύχτας τὴ λεπτὴ τοὺς μυρωδιά . Σ' τὴ νύχτα δὲ τὴ κατακαμένη μὲ τὸ μαῦρο της πέπλο, χίνει πλῆνο πλῆνο τὲς ἀστράτς τοῦ τ'ἀνοιξάτανο γεγάρι σ' ἔκεινα τρόμοι νὰ κρυφῆ κοὶ' ἀπ' ἀπ' ἔνα μικρὸ σύννεφο. Τόσα τόσο ἀγκάλιασε τρομοβύνοντ σεὶν ὀλοφυρό! Πόσο μὲ θέλει κοὶ μὲ κυκνοῦνε ἡ μελαγχολιὰ τοῦ φθινοπόρου νύχτα! Πόσο ἐμπιδόδες γίνεται ἡ καρδιά μου στὴν ἀπόρατη αὐτὴ ὥρα! Ἀνύχτα τοῦ παιμένος τὸ νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ τὸ ἀνθρώπεις πρὶ κοὶ σεὶν Πλάστη, νύχτα τοῦ σ' αἰσθάνεται μόνον ἐκεῖνοι τοῦ τοκοῦν! Μπροστὰ στὴ κόνη μὲ ἀγκαλιὰ μόρφες σκέψεις φτερουγίζουν στὸ κεφάλι μου, θεοὶ ζῆστε τὸ κεφάλι σου ἄθανα βάθη σου καὶ τὸ ἀξιοκόσμο τὸ κόσο ἀκεξιγνόσια μυστήρια σου: Τὴν ὥρα' αὐτὴ ἀμὸ γὲ πόσες ψυχὲς τὸ σταυάζουν, πόσο μόνα τὸ διαφέζουν, πόσα πλάσματα κὶ παραδίδεις στὴ δυστυχία καὶ ἀκαλαμπία! Μόνο ἀπὸ βαθὲ σου κ' ἐλόμπερο αὐτὸ ἀκοτάδι μόνα τραγοῦδι καὶ θυρωδὴ τὸ διαφέρτωνται! Νύχτα! ἀλλὰ καὶ πόσες ἐλπίδες ἀνθίζουν τώρα, πόσα χείλη τὸ σταλίζουν χαμόγελα, πόσα βλέμματα τὸ φωλιάνε ἡ θέλεια τὸ νύχτα καὶ χαρά! Καὶ σὺ γεγάρι μου, ποῦ κόμα πλανεῖ τὸ βλέμματά μου ἡ χλωμὴ μορφή σου καὶ τὸ τρελὰ σου τρεμοβλέφαρα πλόσιον μονεύρωνε τὸ κόσο μόρτρος; Ναί' γι' αὐτὸ τρόχεις ἐπὶ τὸ τρατὴ τὸ κοιμᾶβῆς καὶ μ' ἀφήνεις μόνη στὴ σκοτεινό.

Πλὴν τὴ πρόσοχή μου ἀποσπᾶ κάποιος γέθρος ποῦ μόκρυνε τὴ πέλαγος, κάμοντ τὰ μικρὰ κύματα σὰν ἀσόν στὴν ἄκρη τοῦ γεφυριοῦ καὶ στὴ ἀφρωτὰ πάνω σὰ φέρνα, ποῦ εἶν σκεπασμένα ἀπὸ χρόνια πολλὰ τὲς ἐλιὲς ἀπὸ πρὶ κόμπα ἀγριμόβοτου χεριόνα!

Γ' ἀεράκια ζουζο καὶ σιγνὰ μὲ χαϊδεύει τὰ μαλλιὰ καὶ μὲ φέρνει σὰν ναυοίφορμα τὸν ἦχο μιᾶς φλογέρας. Τί γλυκὰ καὶ τὶ παθητικὰ ποῦ παίζει! Ἡ ἀνεπερὴ φωνὴ τοῦ γεμίζει μελαγχολία τὴ ψυχὴ μου γιατὶ μὲ θυμίζει κάπιο τραγοῦδι.

Μέρωσε μου, κὰ' ἀπ' τὸ βράχο, σιγὰ σιγὰ ἀγέρωχη μὰ κατακράκοντ φοντοστὴ πέτρα, ποῦ σὰν ἀνεγμένα κλωνὶ τὴς εἶν κοντεκαμένα πολλά. Κάτω κάτω τὴ σκάλα τὴς νύχτας διακόπτει τὸ ἀπότο φλεφόγιμα τὰν κοὶ δὲν χείρω κείνο κοὶ ξεμοιάζει κάνένα πουλάκι ἀδέρατο σὰν γλυκιὰ τὸ δόσιχο, σὰν κλοκί. Πορὶ πέρα ἀκαμάρδοι ἐγκλὶ κοὶ ἀγέρωχα σέλετε. Πόσ τρόμοζε σὰν ἀκόλα σὰν φέρνα τὴς ἀνεγμένης πέρα; τὸ θρυφάδες γυθίρωμα τοῦ! Θαμάζω πόσ ἀστροφεῦν κάποιο μεγάλο σὰ ἔζα τοῦ καὶ μὲ τὰ μάτια τὴς φωτοσίας βλέπει τὸ πρόβλεψη ἔχει φάντασια! Ὁ φόβος μου δίνει σὰν ἀφαλὴ πέτρὴ κλόνα μιὰ ἔχει ἀγωνιά. Τὸ δὲ ἔκπλεκτο μὲ κάνει τὸ πέρδιμα ἀλλοῦ τὸ βλέμματα μου καὶ τὰ χείλη μου τὰ φιφτιόνοντ μιὰ πρόσοχή. Καὶ τὰν λέγω πάντα τὸ Ἑλλήνικα. Ἀκόμ τὸ μικρὸ πουλάκι τοῦ βλέπω ἕνα κοκκίνι ποῦ τρεμοβύνει. Τὸ ἔχω ἀνάγκη ἐγὼ κόμπο καὶ τὸν κόσο μὲ βάνει θάρρος κ' ἐλπίδα. Δὲν κόμπο μὲ μιλεῖ: «Μὴ φοβᾶσαι! γιατὶ ἐγὼ χαμοσέρνω δόλα σου!» Μόνο ἡ δύναμις τῆς πίστεως σκορπίζει τοὺς μάγους στοχασμοὺς μου!

Τώρα ξεκινοῦζει τὰ φοβισμένα μάτια μου στὴ θάλασσα ποῦ ἐκμαγνῆ π' ἀπλώνεται ἔμπρστα. Καὶ σὺ θάλασσα! Τὰ νερὰ σου αὐτὰ ποῦ κόμα μοιάζουν σὰν καθρέφτης, ἔτσι σὰν μιὰ χρυσὴ δαμάδα βέγει τὲς ἀκτῖνες του τ' ἥλιόμπο ἀγκάλια κοὶ τὲς ἔβγει ἔν τε λίγο θ' ἀρχίζουν πάλι καὶ θὰ ἀρκαλιάνε μὲ σίγαστ' ἀγκαλιάσμα καὶ θυμόμαι 'Ἑλὼ ἀκαλὰ χαϊδεύοντας τὴν ἀμοιβὴ κ' ἀφέτοντ κ' τὸ μικρὸς βαμπόλιος κὶ κυλοῦν ἀπάνω τους, ἀνφ. ἀλλοῦ κ' ἀπόμενα πάλιν σου πάω κοκόλιν παρακλέκει, πάω ἔφερα καὶ κοκκὶ κὶ 'φτάζουν' ἀγέρωνα σὰν κέρατα! Ὅσοι ποῦ τόσο κοκκίνισα σ' ἀγκάλιασαν ἀπόμα καὶ μόνο κ' χα κοβοδέκοντ κὶ γυρὰ σὰν κρὰ, σκλαφῆ, κὶ μὲ κόμπο κὶ ἀφαντὶ κὶ ἀφαντάνεις! Θάλασσα ἀκαλόκοντ! Δὲ θέλεις κόμπο κὶ βλέμματα μου μὲ τὴ κόμπο ἄκρα σου, ἀρέα βλέμματα σύνομα γεμίζεις ἀγάπη, πάω κοκκίνεις κὶ τρόμοζεσθε κόμπο σὰν κόμπα! Γιὰ κόμπο τὴ δέσεχη μάνα ποῦ σὰ Παναγιὰ μπορεῖ γιατὶ κόμπο κόμπο κοὶ κόμπο μὲ ἀκρίβεια κὶ σφίξῃ σὰν ἀγκάλιασμα τρε κὶ μοιάζεφο σκοὶ τρεμ μάτια δὲν τὴ ἐνόνω; Σὰν κόμπο κὶ χτυπάνε κὶ αὐτὶ τὴς κὶ λόγια: «Χάθηκε ἀπὸ μάτια σου βεβὲ· κὶ τὴ ζωὴ τῆς κόμπο»?

"Ἀκαλόκοντ θάλασσα!

Μόνο σὰν θέλεις μου κὶ κὶ κόμπο, ἀνάμεσα σὰ γκαλόμματα τὴς σὰν κὶ διακόπτει μάτια ἔνα κόμπο! Γιὰ κὶ σ' κὶ βλέμματά μου ἀκόμπνος γιατὶ μέρος γλυκὰ; ἀκαμέρεις φτερουγίζουν κοὶ κὶ τοῦ μου; Ἔλα κὶ κόμπο κὶ "Ἄγγιξε ἐγκόκοντ; κοὶ μόνο κὶ σὰν ἀγκάλιασε μόνο τὴ θάλασσα. Δὲ κὶ' ἄμμα, ἀλλὰ γιὰ μόνο Πνεύμονος ἀκόμπνος! Πόσο ἀγκαλιάνε μου κόμπο κὶ μ' ἔχουν. Ὅσοι κὶ βλέμα ἀκαλὰ κὶ ἀλέρωσα κὶ κόκκινα ἔκτοκ χρόνια κοὶ τόσα ἀκόμπνα κόμπα μέρα μὲ κὶ μὲ μου φίλε.

Ἀχ ἔκεινα ἔφαν χρόνια πολλὰ χρόνια' ἄκρα κοὶ κόμπα κὶ κὶ κὶ ἀκόμπνα κὶ κόμπο κὶ κὶ κὶ

Ο ΙΣΚΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ

Μιὰ σκοτινὴ νύχτα ποὺ ὁ βορρᾶς φυσοῦσε μὲ ὅλη τὴ μανία του κι' ἔκαμνε τὰ παράθυρα νὰ τρίζουν, ὁ οὐρανὸς εἶχε δι' ἔνδυμα κατάμαυρα σύννεφα, καὶ τὰ κύματα μουγκρίζαν ἀπὸ τὸ βρόντο τῶν ἀστροπελεκιῶν, ὁ κόσμος ἀρχίζε ν' ἀποκοιμίζεται κανουρίζόμενος ἀπὸ τὴν φοβερὰν αὐτὴν συναυλίαν.

* * *

Σὲ μιὰ καλύβα μονάχα μιὰ κόρη δὲν πλαγιάζει· ἡ καρδιά της τρέμει σὰν τὸ καλάμι κι' ἀνατινάζεται σὲ κάθε ἀστροπελεκιοῦ μπουμπούνισμα.

Τί νάχῃ ἡ φτωχὴ ποὺ τρέμει ἀπ' τὸ φόβο της;

Πάει σιμὰ στὴν πλαγιασμένη μάνα της καὶ τὴν κουνάει στὸ στρῶμα.

—Δὲν μπορῶ νὰ κλείσω τὸ μάτι μου ἀκόμα, τῆς λέει, μανοῦλα μου· δὲν ἔχω ὕπνο μοῦρχο, σήκω κι' ἐσὺ μαζί μου νὰ καθίσῃς, ἄναψε τὸ κανδύλι 'ναπῶ τὴ προσευχή μου.

—Γονάτισε παιδάκι μου στὴν Παναγιὰ τὴ μάνα τοῦ Χριστοῦ, τῆς λέει ἡ χαροκαμένη μάνα της, καὶ παρακάλεσέ την νὰ σῶσῃ τὴν ἀγάπη σου τὸ σπίτι μας.

Ἔξω ἀδιάκοπα βροντοῦσε ὁ ἀγριεμένος ἀγέρας, πούλεγες πὼς ξερίζωνε δένδρα καὶ ξεκολοῦσε σπήτια, κι' ἀστραπαὶς φώτιζαν τὸ φτωχικὸ καλύβι ποδκρίβε τὴν ἄμοιρη κόρη καὶ τὴ μαυροφορεμένη μάνα.

Ἡ κόρη ἀπὸ τὸ φόβο της, κρύβει τὸ προσωπό της μέσ' τὴν ποδιὰ τῆς μάνας της· ἀλλ' ὁλόκληα φυσοῦσε ὁ βορρᾶς τὰ σάπια κλαδιὰ τῆς ῥημαγμένης καλύβας, καὶ τάκανε ν' ἀναδεύονται καὶ νὰ τρίζουν σὰν φείδια ἀγριεμένα.

— Μάνα! λέει ἡ κόρη, μ' ἕνα πικρὸ-πικρὸ παράπονο, ποὺ ἔβγαινε ἀπ' τὴ φουρτουνιασμένη καρδιά της· μάνα! ἂν ἔλθῃ ὁ Γιώργος μας νὰ μὴ τὸν κακοκαρδίσῃς πὼς μᾶς ἄφησε μονάχαις τρεῖς μέραις τώρα . . γιατ' οἱ κόμποι εἶναι γεμάτοι δέδρα, καὶ εἶναι πὼ δυσκολοπέρασται τώρα ποὺ βγῆκαν ἡ βροχὴ κι' ἀστροπελέκια . . . . γιὰ ἄκουσε πὼς βουζει ὁ βορειάς, καὶ τὰ σύννεφα περνοῦν γοργὰ γοργὰ σὰν στεριγά, ποὺ στὸ δρόμο των καταιβάζουν ποτάμια καὶ ξεκολοῦν δένδρα· νὰ σὰν κι' αὐτὴ τὴ νύχτα μάνα μου, εἶναι κι' ἐμένα ἡ καρδιὰ μου ἀγρια, καὶ σὰν κάτι νιώθω μέσα μου νὰ μοῦ λέει πὼς δὲν θ' ἀργήσω νὰ δῶ τὴ συμφορά μου!

Ξάφνου ἀκούστη ἀπὸ μακρυὰ νὰ κράζῃ ὁ πετεινὸς κι' ἡ μάνα μὲ πικρὴ χαρὰ ἀγκαλιάζει τὴ κόρη της.

— Ἄκουες τῆ λέει, ἀπὸ πέρα τὸν πετεινὸ ποὺ κράζει δραχνὰ-δραχνὰ; πέσε κόρη μου κι' ἐσὺ νὰ κοιμηθῆς γιατὶ θὰ πάρ' ἡμέρα.

Καὶ ἡ μάνα ἀποκοιμήθη.

Μὰ ἡ κόρη δὲν κοιμᾶται! ὁ νοῦς της γυρίζει μακρυὰ καὶ φαντάζεται τὸν ἀγαπημένο της μέσα στὴ βροχή, στὸν ἀέρα, καὶ στ' ἀστροπελέκια! Τί ἀράγε νὰ τὸν ἤβρε στὰ βουνὰ τὸν κακόμοιρο! τρεῖς μέρες τώρα ποὺ τὸν καρτερᾶ; γιατὶ ἄργησε ἔτσι πολύ; καὶ τί θὰ γένῃ ἡ δόλια ἂν ἴσως κι' ἔπαθε κανένα κακό;

Κι' ἔδωρν' ὁ νοῦς της σὰν τὸ χαλάζι, καὶ ὁ ὕπνος ἔφευγ' ἀπὸ τὰ μάτια της.

* * *

Ξάφνου ἄκουσε βαρὺ τρίξιμο στὴν θύρα τῆς καλύβας, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ πεταχτῆ ξαφνιασμένη, κι' εἶδε τὸν Γιῶργο της νὰ μ-βαίνῃ μέσα κίτρινο σὰν τὸ κερὶ μὲ μάτια σβυστὰ καὶ χέρια κοκαλιασμένα.

Στέκεται μπροστά της καὶ τὴν κυττάζει, μὲ στόμα ἀνοιχτὸ ποὺ ἔβγαζε μυρωδιὰ χωματένια, καὶ στὰ στήθη του τὰ ξαγκωνωμένα ἐφαίνοντο τρεῖς μαχαιριὲς βαθὺς-βαθὺς ποὺ τὸ αἷμα του ἔβγαινε ἀκόμα καὶ ἔβαφε τοὺς σγουραὶς τρίχαις του.

—Κόψτα τὰ στήθια μου τῆς λέει μὲ πικρὸ παράπονο, μ' ἔχουν σκοτωμένο κοίτομαι τρεῖς μέρες τώρα ἄθαφτος ῥιγμένος στὸ βουνο, καὶ τὰ ὄρνια ἔρχονται καὶ μὲ τρώνε! Ἐσένα προσμένω νάρθῃς νὰ μὲ θάψῃς γιατὶ ἐσὺ 'σαι ἡ μόνη μου παντοχή. Δὲν θέλω πολλὰ νὰ μοῦ κάνῃς, μόνο μιὰ φούχτα χῶμα νὰ μοῦ ῥίψῃς μαζὶ μὲ τὸ στερνό σου φίλημα.

Ἔλα ἀγάπη μου! θυμήσου πόσο μ' ἀγαποῦσες!

Κ' ἐχαμογέλασε ὁ Γιῶργος πικρὰ-πικρά.

Ἔτρεξε μὲ λαχτάρα καὶ μὲ καημὸ νὰ τὸν ἀγκάλιάσῃ, ἡ δόλια, μὰ ἔχασε τὸν νοῦ της ὁ τὸ μπροστά της . . .

!!! Κλάψτε τὴν ἔρημη χηρεία της! τὴ μαύρη νύχτα της!

Σμύρνη — Ὀδυσσεὺς Χριστοδουλίδης

Ἄποψις νησίδος ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ - Ἀντικρὺ Μυτιλήνης

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Εὑρισκόμεθα ὑπὸ βοτρυγανικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἐν γένει ἔποψιν ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ζωηροτέρας ἀκμῆς καὶ κινήσεως. Ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς 24 Νοεμβρίου οἱ ἐλαιέμποροι ἤνοιξαν, ὁ δ' ἀλλογγενὴς τῆς Ἀθηνᾶς καρπὸς συγκομιζόμενος ἐν τοῖς Ἐλαιοτριβείοις παράγει τὸ παφνιμομένον ἡμῶν ἔλαιον ἐνῷ αἱ νυχθημερὸν ἐργαζόμεναι πολυάριθμοι Ἀτμομηχαναὶ παρέχουσιν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν τὴν ἔξιν μικροῦ ***Μάνζεστερ.*** Αἱ πρὸς περισυλλογὴν τῶν ἐλαιῶν ὁμάδες— **ταϊφάδες** ἀπὸ ἑκατείας πρεῖας ἐρχόμεναι τῆς πόλεως ἐπιστρέφουσι τὴν ἐσπέραν ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐξοχικῶν λεωφόρων αἵτινες φαιδρῶς κατασταλίζονται ὑπὸ τῶν καταφόρτων ἐξ ἐλαιῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν **ταϊφάδων,** ὧν ὡς γνωστῶν τὸ ποιὸν ποικίλλει καθ' ἡλικίαν καὶ γένος, ἐφ' ᾧ συνήθως ἡ παροῦσα ἐποχὴ εὐμορεῖ τῆς λαϊκῆς τάξεως συνεκεῖσιν ἄτινα τὴν γένεσιν αὐτῶν ὀφείλουσιν εἰς τὴν περισυλλογὴν τῶν ἐλαιῶν καὶ τὰς ἀγροτικὰς ἐξόδους.

Ἡ ἐσοδεία τῶν παρ' ἡμῖν ἐλαιοκτημάτων μόλις ἀντιπροσωπεύει τὸ 1|3 τῆς παρουσινῆς. Ἡ Ἐλαιοδεκάτη Κυδωνιῶν εὑρίσκεται ἔτι ἐν πλειοδοσίᾳ ἀπέναντι 1,350,000 γροσ. ταμιακῶν ὡς καὶ ἡ τῶν Μουδανιῶν, ἥτις ἀπέναντι 150,000. Οἱ ἐλαιέμποροι ἤρξαντο ἀλέθοντες ἐλαίας ξηράς, **κουρούκια** παρέχουσι δ' ἔλαια λευκὰ ὑπὸ ἔποψιν χρώματος μὲ μετρίας ἀποδόσεις. Οἱ ἐνταῦθα ἀγοραστὰι σπεύδουσι νὰ προμηθευθῶσιν ὅπως καλύψωσι μικρὰς τινὰς παραγγελίας των καὶ προβαίνουσιν εἰς ἀγορὰς μὲ κάποιαν ζωηρότητα ἀπὸ 40 — 45 γρ. τρεχ. τὸ λαγήνιον (ὀκᾶ. 6,25), ἡ τιμὴ ὅμως αὕτη εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ τείνῃ εἰς ὑποτίμησιν ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν παρεῖαν του εἴδους εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Οἱ ἐν Μυτιλήνῃ ἀγοραστὰι ὡς ἐκ τῆς ἀφθονίας τοῦ ἐφετινοῦ ἐλαιοκάρπου προβλέπουσι μετ' οὐ πολὺ ὑποτίμησιν μέχρις 1 μετζ. τὸ λαγήνιον.

Ἀφ' ἑτέρου ἐξ Εὐρώπης πληροφορίαι ἀγγέλουσιν ὅτι γίνονται πωλήσεις ἐλαίων πρώτης πιέσεως Ἱσπανίας καὶ Τύνιδος πρὸς φρ. 98 — 105 τὰ 100 Κλ. **CIF.** εἰς Εὐρωπαϊκοὺς λιμένας, προβλέπουσι δὲ νέους ἐκπλοῦς. Ἡ ἐσοδεία τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐλαιοπαραγωγῶν μερῶν ἔσεται τοιαύτη ὥστε ἐπὶ ἐλπίδι νὰ ὑπάρχῃ παρακαταθήκη (**STOCK**)

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΓΙΑ

— Σήμερον θὰ ἐνασχολη-θῶ μὲ τὴν πολιτικήν.

— Ὄχι διότι εἶμαι ἁρμόδιος — κάθε ἄλλο — νὰ κρίνω τὴν ζοφόδη καὶ ἀνιγματιώδη πολιτικὴν κατάστασιν εἰς ἣν θὰ ἔλεγε κανεὶς ἐκ συστήματος πολιτικολόγος.

— Ἀπ' αὐτὰ ἔχω μεσάνυχτο!

— Ὅπως ἔχει καὶ ὅλος ὁ κόσμος.

— Χωρὶς ὅμως νὰ ἔχωσι καὶ τὴν εἰλικρίνειαν νὰ τὸ ὁμολογήσουσιν.

— Καὶ θὰ ἐνασχοληθῶ μὲ τὴν πολιτικὴν μὲ ἕνα πολὺ περίεργον καὶ πρωτότυπον τρόπον.

— Ἀπὸ ὅ,τι ἀκούω καὶ διαβάζω εἰς τὰς Ἐφημερίδας θὰ πιστεύω καὶ θὰ διοχωρίζωμαι τὰ ἀντίθετα.

— Καὶ ἐν κοντολογίᾳ σᾶς ἀναφέρω τὸ ἑξῆς σχετικόν.

— Κάποιος ξακουστὸς Ἀστρονόμος τοῦ Βερολίνου ἀπὸ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον του διελάλει πρὸς τοὺς χάσκοντας εἰς τὴν σοφίαν του τὰ μέλλοντα γενέσθαι, ὧν τὰ συντόμῳ ὡς γνωστὸν εἶναι λιμοί, πλημμύραι, καταποντισμοί, συγκρούσεις πρὸς κομήτας καὶ τὰ παρόμοια.

— Ἀλλὰ τὴν προσοχὴν τοῦ περιφήμου αὐτοῦ Ἀστρονόμου προσείλκυσαν αἱ Ἀστρονομικαὶ προφητεῖαι κάποιου ἄλλου ἀπὸ τὴν Βιέννην αἱ ὁποῖαι ἔβγαιναν πολὺ ἀληθέστεραι ἀπὸ τὰς ἰδικάς του!

— Ἐπεθύμησε νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀγνωστον Ἐξοχότητά του καὶ μετέβη εἰς Βιέννην.

— Μετὰ πολλὰς ἀναζητήσεις τὸν ἀνεκάλυψε τέλος καὶ ἔζητησε νὰ μάθῃ incognito τὸ μυστήριον τῶν Ἀστρονομικῶν του ἐπιτυχιῶν.

— Ὦχ ἀδελφέ! ἀπαντᾷ ἐκεῖνος, ὅπως ἂν παρέδιδε οὗτος Ἀστρονόμος ἤτο οὗτος εἶχε μὲ τὴν Ἀστρονομίαν, — ὑπάρχει κάποιος ἀνόητος (!!!) εἰς τὸ Βερολίνον ὁ ὁποῖος ξεφουρνίζει κάθε λίγο καὶ λιγάκι διάφορα ξεκάρφωτα ἀπὸ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον του. Ἀπὸ ὅ,τι ἀκούω λέγει ἐγὼ πάντοτε τὰ ἀντίθετα διακηρύττω αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο σύστημά μου καὶ σχεδὸν πάντοτε ἐπιτυγχάνω καὶ εἰς αὐτὸ χρεωστῶ τὴν φήμην μου.

— Σᾶς ἄφησα νὰ φανταστῆτε τί ἐντύπωσιν ἐπροξένησαν οἱ λόγοι τοῦ ἀμαθοῦς ἀνθρώπου πρὸς τὸν σοφὸν Ἐπιστήμονα.

— Τὸ ἀνέκδοτον δὲν ἀναφέρει ἐὰν ὁ περίφημος Ἀστρονόμος μετὰ τὴν ἐφηρμοσμένην αὐτὴν εἶχε τὴν γενναιότητα ν' ἀποκαλύψῃ τὸ incognito του.

— Τὸ σύγχρονα λοιπὸν αὐτὸ θὰ ἀκολουθήσω καὶ ἐγὼ τὸ ὑποφαινόμενον **Κουνουπι** καὶ νὰ εἶσθε βέβαιοι, ἀγαπητοί μου ἀναγνῶσται ὅπως σᾶς βλέπω καὶ μὲ βλέπετε, ὅτι 99 1/2 τοῖς ἑκατὸν θὰ ἔχω κερδίσῃ τὸ παιχνίδι!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Τὸ κατ' αὐτὰς κυκλοφορῆσαν Μικρασιατικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1912 τῆς εὐ Σάμῳ διασημοτάτης λογίας ὁδοῦ Ἑλένης Σ. Σβορώνου δέοντοι νὰ θεωρηθῇ ἀνευ ὑπερβολῆς ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ποιοῦ τῶν Περιεχομένων πυρὴν σημάσης τῆς πνευματικῆς κινήσεως ἰδίᾳ μὲν τῆς Μικρασίας ἀλλὰ καὶ καθόλου ἀπανταχοῦ τῆς Ὁμογενείας ἔνθα αἱ Μοῦσαι περιέπονται.

Ἡ κομψότης καὶ τὰ Περιεχόμενά του καθιστῶσιν αὐτὸ ἐπικαιρότατον κατὰ τὸ Ν. Ἔτος δῶρον ἐν τοῖς πολλαχοῦ ἐκείνοις τῶν χαλεπωτάτων ἐθνικῶν.

ΔΗΜΗΤΡΑ — ΓΕΩΡΓΟΣ

Ὁμολογουμένως ἡ Κυριλλὶς γεωργικὸς ἐξυπηρετεῖται ἄριστα ὑπὸ δύο λαμπρῶν Περιοδικῶν της· "Δήμητρος" καὶ τοῦ "Γεωργοῦ" καὶ τοῦ μὲν "Γεωργοῦ" διευθυντὴς τυγχάνει ὁ κ. Π. Ἀράκος, τῆς δὲ "Δήμητρος" ὁ κ. Ἰ. Χατζόπουλος. Ἀμφότερα τὰ ἀξιολογώτατα ταῦτα Περιοδικὰ κοσμοῦνται ὑπὸ ὡραίων εἰκόνων μετὰ πραγματικῶν πολυτιμοτάτων διὰ τὸν καθ' ἡμᾶς γεωργικὸν πληθυσμόν, τυγχάνουσι δὲ κατὰ πάντα ἀξιοσημείωτα.

Ἐξυπηρετεῖται ἐν κομψῷ τεύχει μετὰ ὡραίων σχετικῶν εἰκόνων ἡ διάλεξις περὶ τῆς νεωτέρας ὁδοῦ τῆς Χιλῆς, ἣν ὁ κ. Ἰ. Χρηστάκης μηχανικὸς — ἀγρονόμος ἐπόησατο ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ Κωνσταντ/νου. Ἡ μελέτη τῆς ἐν λόγῳ ὡραίας διαλέξεως ἀποβαίνει ἐπωφελεστάτη εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Γεωργίαν.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς ἐν Πρεσσῃ Πρακτικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς κ. Θεοδ. Κωνσταντινίδης, ἀγρονόμος, διὰ τῆς ἐντίμου ἀξιολόγου ἐκθέσεώς του (1910 — 1911 περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πειραματικῶν ζωγρῶν, τεμαχῶν κυκλοτρὰ κατοδεικνύει τὴν ἀκαταγώνιστον ὑπεροχὴν τῆς διὰ γεωργικῆς ὁδοῦ λιπάνσεως.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Τὸ τεῦχος τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τῆς "Πινακοθήκης" ἐκ μεμετρικοῦ τούτου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου ἐκδίδομενον Εἰκονογραφημένου Περιοδικοῦ τυγχάνει πλήρες τερπνῶν καὶ ἐπωφελῶν, δημοσιευμάτων μετὰ ὡραιοτάτων εἰκόνων.

Ἐν Ἀθήναις

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη Ἀρ. 22.

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐνταῦθα κ. κ. Συνδρομητάς μας ὅπως διευκολύνωσι τὸ ἔργον τοῦ γραμματέως ἡμῶν κ. Ἀλεξ. Κοτρώνη ἐν τῇ εἰσπράξει τῶν συνδρομῶν τοῦ "Αἰολικοῦ Ἀστέρος" τοὺς δὲ ἔξω τῶν Κυδωνιῶν ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐμβάσωσιν ἡμῖν τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ὅπως ἄλλως προτιμῶσι.

Ὑπεύθυνος ***Χαρ. Γ. Βαφειάδης***

ATELIER DE RELIURE

STAVROS P. PSIROUKIS

GRAND DÉPOT D' ARTICLES POUR RELIURE

Rue Jardin Rosseti — Le CAIRE (Egypte)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Η ΑΝΑΤΟΛΗ

ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Κτίριον νεόκτιστον ἐκτάκτου ἀρχιτεκτονικῆς.

Διοικεῖται Ν. Δ. ΓΟΝΑΤΑ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως.

Ἐπίπλωσις ἐξόχως τελεία, σπανία ἔτι καὶ διὰ τὰς μεγαλουπόλεις τῆς Τουρκίας.

Περιποιήσεις καὶ ὑπηρεσία «Non Plus Ultra.»

Γεύματα ἐπὶ παραγγελίᾳ Γάλα — Ζύθος καὶ ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ ποτά.

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΡΟΥΜΠΙΝΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ

ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατὰ καθῆκον γνωστοποιεῖ τὸ Σεβαστὸν κοινὸν ὅπου ἐπωφελήθη τῆς περιστάσεως τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του, ἵνα ἀφιερώσῃ δι' ὅλα τὰ νοσήματα τοῦ στόματος ὡς ἐξαγωγὴν ὀδόντων ἀνωδύνως διὰ τοπικῆς ἀναισθησίας κατασκευὴν ὀδόντων ἀγκιστρωτῶν καὶ τελευταῖα τελειότερα συστήματα, ἤτοι διὰ Κιουτσούκ, διὰ χρυσοῦ, ὀδόντας βιδωτοὺς στεφάνους. (Couronnes.) Φερμετὰ (Bridgeuork) Ponl) διὰ πορσελάνης κ. τ. λ. κ. τ. λ. ... τὴν ὀρθάγωσιν ὀδόντων διὰ χρυσοῦ Καθαρισμὸς καὶ θεραπεία τελεία ὅλων τῶν ἀσθενειῶν τοῦ στόματος. Οἱ θέλοντες νὰ ὠφεληθοῦν διὰ τῆς ἀπόκεφίνοῦ τοῦ, θὰ ἔλθωσι ἐγκαταστημένοι καὶ θὰ ἔχωσι μίαν καλὴν ἀνάμνησιν.

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ { ἀπὸ τῆς 9 — 12 Π.Μ. / ἀπὸ τῆς 2 — 6 Μ.Μ.

Διὰ τοὺς πτωχοὺς δωρεὰν ἑκάστην Πέμπτην.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ

Τὸ Κατάστημα Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ (πλησίον Παζαρείου) ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν προσεχῶν ἑορτῶν, ἀπεφάσισε τὴν ἐκποίησιν μουσαμάδων στρωσίματος μὲ μεγάλην καὶ σπουδαίαν ἔκπτωσιν ἀπὸ τῶν προαναγραμμένων τιμῶν.

Προσέτι ἀγγέλλει ὅτι ἐφωδιάσθη μὲ πλουσίαν καὶ μεγάλην συλλογὴν **Καρτ. Ποστάλ** διαφόρων ποιοτήτων καὶ σχεδίων ὅλως νεωνκαθὼς καὶ μὲ ἀπαράμιλλον συλλογὴν ὅλως ἐκτάκτων σχεδίων **Ἡμερομηνιακῶν** ἅτινα πωλεῖ χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τιμὰς ἐκτὸς παντὸς συναγωνισμοῦ

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τῶν ἐν Σμύρνῃ Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ πέραν

Ξενάκης καὶ Φιλιππίδης

ΦΑΝΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΜΑΡΚΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Α. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Κατασκευάζονται μάρκες παντὸς εἴδους μετὰ διαφόρων καλλιτεχνικῶν σημάτων, καὶ χαρακτήρων Κατασκευὴ σέρνδν, φίλτρων, μπένιων, φανῶν διαφόρων εἰρωπαϊκῶν σχεδίων.

Ἐπισκευάζονται παντὸς εἴδους φῶτα, ΛΟΥΞ, ΜΠΛΑΝΣΑΡ, ΡΑΔΙΟΥΜ, ΓΑΖΟΛΙΝΗΣ Κ. Λ. Π.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΠΠ. ΧΑΤΖΕΛΗ

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

Ἐργασία ἠγγυημένη ἐπὶ χάρτου πλατινοτυπίας. Φωτογραφίαι ἀπὸ μικροσκοπικὸν μέχρι τελείου φυσικοῦ μεγέθους.

Τιμαὶ συμφέρουσαι δι' ὅλους